

Beogradski Ujlság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 190VI SAD, KRALJA PETRA UL. 30. I. EMELET
 Telefonszám: 21-37, éjjel 20-58.
 SZUBOTICA: Kralja Aleksandra 9. sz.

Noviszád, 1930. évi július hó 20.

VASÁRNAP

XI. évfolyam. 167. szám.

Előfizetési ára: egy óra 40 dinár, három óra 120 dinár. — Külföldön egy hónapra 50 dinár. — Egyes szám ára hétköznap 1.50 dinár, vasárnap 2 dinár. Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

Holnap kezdődik Bukarestben a jugoszláv-magyar-román gazdasági konferencia

A magyar delegátusok már elutaztak Bukarestbe

Bukarestből jelentik: A jugoszláv, magyar és román gazdasági érdekképviseletek konferenciáját az eredeti tervtől eltérően nem Szinajában, hanem Bukarestben tartják meg. A konferencia holnap, július 21-én kezdődik és román gazdasági körökben nagy érdeklődéssel tekintenek a kon-

ferencia kimenetele elé.

Budapesti jelentés szerint a magyar érdekképviseleteket a konferencián Mutschenbacher Emil, Koos Mihály, Nickl Alfréd, és báró Kornfeld Móríc képviselik. A magyar delegátusok tegnap délután elutaztak Bukarestbe.

Szeptember 14-re tüzték ki a választásokat Németországban

A választási agitáció máris megkezdődött az egész vonalon — Megkezdődtek az ünnepségek a Rajna-vidék felszabadulásának örömeire

Berlinből jelentik: Hindenburg birodalmi elnök, a birodalmi gyűlés új választásának terminusát tegnap kelt rendeletében szeptember 14-re tüzte ki. A birodalmi kormány felhívást bocsátott ki a német néphez. A felhívás többek között a következőket mondja: — A birodalmi gyűlés megtagadta azokat az eszközöket, amelyek a birodalom megvalósításához szükségesek. A birodalmi elnök szükségrendeletét elvetette egy olyan csekély kisebbség, amely nem egységes és a felelősség vállalására nem képes. A német néphez intézzük most a felszólítást, hogy maga döntsön jövőjéről.

Ez a döntés szeptember 14-én lesz.

A tegnap reggeli lapokban már az összes pártok megkezdtek a választási agitációt. Az előjelek azt mutatják, hogy az elkövetkező két hónap választási agitációja rendkívül heves lesz.

A birodalmi elnök egyébként visszavonta azokat a szükség-rendeleteket, amelyeket a birodalmi gyűlés elvetett.

Az új fedezeti javaslatot rövidesen rendeleti uton léptetik életbe.

A francia lapok rendkívül nagy fontosságot tulajdonítanak a német birodalmi gyű-

lés feloszlításának. Általában azt hiszik, hogy a feloszlítás a helyzetet még zavarosabbá teszi. Attól tartanak a lapok, hogy a választás a szélsőséges pártok javát fogja szolgálni.

Speyerből jelentik, hogy

a Rajna-vidék felszabadításának ünnepségei tegnap délelőtt megkezdődtek.

Hindenburg birodalmi elnök délelőtt 10 órakor érkezett a városba. A birodalmi elnök fiának és Meisner államtitkárnak társaságában utazott. A fogadóbizottság Held bajor miniszterelnökkel és a bajor kormány több tagjával az élén üdvözölte a köztársasági elnököt.

A pályaudvarról a városházára vezető útvonalon óriási tömeg lelkesen ünnepelte a birodalmi elnököt. Az elnök ezután autón a speyeri székesegyházba hajtatott, ahol a klérus és Speyer püspöke fogadta.

A hivatalos fogadtatás a városháza nagy termében zajlott le. Held bajor miniszterelnök, majd Curtius birodalmi külügyminiszter tartottak beszédet, utánuk Speyer polgármestere üdvözölte Hindenburg elnököt, aki rövid beszéddel köszönte meg a lelkes fogadtatást.

Wilkins kapitány a jövő év májusában indul el északsarkí utjára

Ötven napra tervezik az expedíció útját — A buvárhajó megszakítás nélkül két és fél napig maradhat a víz alatt

Londonból jelentik: Wilkins híres sarkutazó, aki mint ismeretes, buvárhajón szándékozik az északi sarkra utazni, a Daily Mail című lapban hosszabb nyilatkozatot közöl, amelyben kijelenti, hogy jövő májusban indul el utjára a Spitzbergákról, Alaskán és az északi parton át. A mintegy kétezer mérföld távolságot ötven nap alatt akarja meg-

tenni.

A tengeralttjárót, amelyen utra kelnek, a legmodernebbül szerelik fel.

Ha az utat jégmezők zárnák el, a hajó a víz alá merül és a jégréteg alatt halad előre. A jégréteg átlagos vastagságát tíz lábára becsülik, de az esetleges jégesapok elkerü-

lése végett huszonöt láb mélységben fog a hajó haladni. A buvárhajó 330 láb hosszú, 500 lóerős gépével a vízszínen óránként 14 csomó, víz alatt 9 csomó, jégréteg alatt 3.5 angol mértőld sebességgel halad.

Megszakítás nélkül két és fél napig maradhat a víz alatt és ez idő alatt 22 órát haladhat előre.

Az újságíróknak arra a kérdésére, mi történik, ha két és fél napon belül nem érik el a jégréteg végét, Wilkins kapitány egyhangú vályvonogatással válaszolt. Elmondotta azután, hogy tizenyole főből álló személyzete nemzetközi lesz. Az expedíció főleg konzervvel táplálkozik. Az érdekesebb helyzetekről filmfelvételeket készítenek.

Wilkins egy nagy rádiótársasággal szerződést kötött és a hajó rádióleadó állomásáról állandóan személyesen informálja a rádióhallgatókat. A kapitány bizonyos keserűséggel jegyezte meg, hogy saját hazája egyetlen pennivel sem támogatja vállalkozását, pedig Ausztráliában sok pénzt költenek a löversenyek és egyéb szórakozások hivatalos támogatására.

A sekély víz hajószerencsétlenséget okozott Apatin mellett a Dunán

Tegnap délelőtt Apatin közelében a Szoko nevű gőzös hat, szénnel megrakott uszályt vontatott a Dunán felfelé. Az egyik kanyarulatban olyan alacsony volt a vízállás, hogy az a veszély fenyegetett, hogy a megrakott uszályok megfeneklenek és ezért Moel Rudolf, a Szoko parancsnoka kiadta a rendeletet, hogy az uszályok horgonyozzanak le. Eközben rossz manőrvirózás folytán az 500. számú uszály nekivágott a 650. számú uszálynak, amely ráfutott saját horgonyára. A horgony mintegy félméteres léket vágott az uszályon, úgy hogy a víz nagy sugárban tódult be a szén közé. Az uszályról ezután a szén egy másik uszályra kellett átrakni és így sikerült az elsüllyedéstől megmenteni.

Miroszávljevics Koszta a noviszádi kereskedelmi kamara elnöke

Beográdból jelentik: A kereskedelmi miniszter a miniszterelnökkel egyetértésben a noviszádi kereskedelmi, gyáripari és iparos kamara elnökévé Miroszávljevics Kosztát, az Albus szappangyár r. t. elnökét nevezte ki.

Cáfolat

Beográdból jelentik: Egyes külföldi lapok olyan albániakól eredő híreket közöltek, hogy Pretanovics Toma jugoszláv tiszt feleségével és egy katonával átszökött Albániába és ott megadta magát. Ezzel kapcsolatosan felhatalmaztak bennünket arra, hogy ezt a leghatározottabban megcáfoljuk: semmiféle jugoszláv tiszt vagy katona nem szökött át Albániába, de az egész hadseregben nincs is Pretanovics Toma nevű tiszt sem aktív szolgálatban, sem tartalékban. (P.)

Hazahozták Malej Anton, a luxemburgi nemzetközi tornaversenyen tragikus körülmények között elhunyt szlovén szokol holttestét

Öfelsége a király is koszorút helyezett el Malej ravatalára — Nagyszabású gyászünnepségek keretében temetik el a tragikus körülmények között elhunyt szokolistát

Ljubljánból jelentik: Pénteken este 10 órakor futott be a ljubljánai állomásra az a vonat, amely Malej Anton, a luxemburgi nemzetközi tornaverseny alkalmából tragikus körülmények között elhunyt szokolista holttestét szállította hazájába. A hullaszállító kocsit valósággal ellepte a hatalmas koszorúk tömege. A koporsón helyezték el a luxemburgi köztársaság elnökének, a kormány tagjainak és a községi tanács gyönyörű koszorúit is.

A koporsót a ljubljánai Szokol tagjai emelték ki a kocsiból és vitték vállukon az állomás előtt várakozó gyászkozsíra. Innen a gyászoló közönség ezreinek kíséretében a szlovén Szokolszövetség székházába vitték a koporsót, ahol felravatalozták.

A tegnapi nap folyamán

több ezer főnyi közönség vonult el

a ravatal mellett.

Tegnap helyezték a ravatalra

Öfelsége a király koszorúját is, amelynek szallagján a következő felirat van: Malej Antonnak, a hazai diósőségéért küzdő Szokol-hősnek

— Alekszandar.

Malej Anton holttestét vasárnap délelőtt 9 órakor nagyszabású gyászünnepségek keretében a vasúti állomásra kísérik, ahonnan Bohinjzka Bisztricára, az elhunyt szülőhelyére szállítják.

A temetésen Öfelsége a királyt Popovics Dragomir hadosztálytábornok fogja képviselni. A ljubljánai községtanács felhívást intézett a lakossághoz, hogy a házakra gyászlobogókat tűzzenek ki.

Tegnap délelőtt kezdték meg a beograd-zemuni hid építését

Délelőtt tíz órakor ünnepélyes keretek között verték le az első cölöpöt

A Reggeli Ujság már jelentette, hogy a francia Batignol hidépítő vállalat Beograd és Zemun között lánchídyszerű hidat akar építeni, amelynek a munkálatait már a közeljövőben meg is kezdik. Mint beográdi munkatársunk jelenti, a hid építését tegnap megkezdték és délelőtt tíz órakor ünnepélyes keretek között verték le az első cölöpöt a Szávába. Ezzel megkezdődtek a tényleges munkálatok a hidépítésnél. Mint ismeretes, a hidat a híres francia „Batignol”

építkezési vállalat végzi, amely a pancsevoí rétet lecsapolását is vezeti. A hidépítés munkálatait Gastaldi francia mérnök felügyelete alatt hajtják végre.

Tegnap már a Kisevo kávéház lerombolását is megkezdték, ahol az egyik tartó oszlopot helyezik el. Az első hidláb egészen közel van a parthoz, a mostani folyami hajózás igazgatósági épülete előtt, ahol a caisont leengedték, hogy a cölöpöket lerakják.

A romániai Borsa községben folytatódnak az antiszemita zavargások

A romániai zsidó képviselők a kormányt okolják a zavargások elfajulásáért

Bukarestből jelentik: A román fővárosba érkezett legújabb távirati jelentések szerint Borsa községben ismét fellángoltak az antiszemita zavargások. Nyolc főből álló antiszemita csoport felment a templomba és megkondította a harangokat. Erre a jeladásra mintegy ötszáz főből álló, vasbotokkal felfegyverzett tömeg gyűlt össze.

Sfeta kapitány, a csendőrség parancsnoka szétoszlásra szólította fel a tüntetőket, akik azonban

megtámadták a csendőröket és foglyul ejtették a kapitányt.

A csendőrök telefonon kértek katonai segítséget Máramarosszigetről. A katonaságnak végre sikerült kiszabadítani a kapitányt veszélyes helyzetéből. Az izgatott egyik vezérét letartóztatták.

A zavargások további részletei hiányoznak, mert

a tüntetők megrongálták a táviró és telefonvezetékeket és a pósthivatalt is megszállították.

A zsidók élet és vagyonbiztonsága komoly veszélyben van és a község zsidó lakossága pánikszerűen menekül.

A tüntetésekkel kapcsolatosan a Dimineata megállapítja, hogy nemcsak az ország nyugalma forog kockán, hanem a kormány sorsa is, mert nem tudja megakadályozni a zavargásokat.

A romániai zsidó képviselők nyilatkoztak a sajtó képviselői előtt és megállapították, hogy az antiszemita zavargások mindinkább elfajulnak. Nem egyszer figyelmeztették a kormányt a fenyegető veszélyre, de a kormány mindig csak gyerekjátéknak minősítette ezeket a megmozdulásokat. A kormány most már láthatja, hogy nem gyerekjátékról van szó, mert az események könnyen forradalomba kergethetik az országot.

Fischer József képviselő utalt arra, hogy

Borsában a legutóbbi zavargások során 280 ház hamvadt el,

de a tűz okát még most sem lehetett meg-

ZYKLON
a legtökéletesebb IRTÓSZER
poloska, moly
és a többi házi féreg teljes megsemmisítésére.
Biztos siker szavatolva! Prospektust ad:
ZYKLON-Higijensko-tehnicki zavod Novisad
Kr. Aleksandra 21. Telefon 21-55, vagy Subotica
Kralja Aleksandra 8. Telefon 77.

állapítani. Fischer hivatkozott a tüzvész előtt lezajlott antiszemita tüntetésekre. Ugy látszik, hogy a tüntetések során hangoztatott fenyegetéseket be is váltották az antiszemiták.

A zsidó parlamenti csoport július 23-ra tiltakozó nagygyűlésre akarta összehívni az ország zsidó lakosságát, Vajda belügyminiszter azonban a gyűlés megtartását nem engedélyezte.

Átvonult az esőfront Európán, amely a hideg levegő hatása alá került

***

Rövidesen ismét felmelegszik az idő

A péntek esti frontátvonulás után egész Középeurópa a sarki hideg levegő hatása alá került. Nyugaton már javul az időjárás és lassan melegszik, keleten még viharos az idő.

Hazánkban

péntekről szombatra virradó éjjel vonult át a hideg levegő, heves szélvihartól és felhőszakadásszerű espadéktól kísérve.

Magyarország nyugati határait már este 8 órakor érte el a szélvihar és zivatar. Sopronban és Putnokon 17, Magyaróvárott 15, Kaposvárott 11 milliméteres espadék esett. Kaposvárott jégeső is volt. Az ország déli és keleti részén alig volt eső.

A lehülés a pénteki hőmérséklethez képest közel 10 fokot tett ki. Hazánk egyes részein még tartanak a viharos szelek.

A meteorológiai megfigyelések szerint

hűvös és egyelőre még szeles idő várható, inkább csak a keleti részeken esővel, később javulás valószínű.

Noviszádon tegnap reggel az éjjeli szélvihar és eső hatása alatt a hőmérséklet 16 fokra süllyedt.

A nap folyamán az idő ismét felmelegedett és a déli órákban a hőmérő már 26 fokot mutatott. A két nap óta tartó kánikulát a sarki front átvonulása jelentékenyen enyhítette. Az ország többi részében is erősen lehült a hőmérséklet. Tegnap az idő kiderült, az északnyugati légáramlás hatása következtében azonban a felmelegedés nem volt nagyobb arányú. Az ország déli részén, valamint Beogradban a meleg még tovább tart. Tegnapi átlagos hőmérsékletek: minimum Zajecsár 13, maximum Beograd 34 fok Celsius.

Sikkasztásainak következményei elől a halálba menekült egy román földművelésügyi vezérigazgató

Bukarestből jelentik: Negulescu földművelésügyi vezérigazgató tegnap hajnali 4 órakor Krajóvában agyonlőtte magát. A vizsgálat megállapítása szerint a vezérigazgató azért követte el az öngyilkosságot, mert a felsőbb hatóságok nagyszabású vizsgálataknak jöttek a nyomára. Negulescu egyszerűen elikkasztotta a román földművelési minisztérium építkezési alapját. A parnamába hírszerint több vezető politikus is bele van keverve.

Ég a termés...

A kalasok elsőt kukorítottak. 11 óra. Lövészek dördülnek el. A falu másik részén már szól a legkegyetlenebb dallam. A kürt ijedten rivalja:

Tűz van! Tűz van! Külső tűz.

Az első álomban szenderegő gazdák ijedten ugranak ki az ágyból, ki az uccára és lázasan kémlelik az eget, hol van vörös fény rajta, hebegve kérdezik egymástól, merre ég. Kétféle sóhajok szakadnak ki a fáról, izmos mellkasokból. Az egyik megkönnyebbülten sóhajt: Hál' Istennek. A másik véres verítékekkel összehordott keresztekre gondolva hördül fel: Csak nem az enyém?...
A tűzörség kapkodva huzza ki a fecskendőt, vizes hordót és toronyiránt hajrá!... Az összefutott nép vödört, kannát cipelve rohan a vész ellen.

A tarlórol vörös galambok szállnak a Hold felé. A kazalból sárga és kék lángok esapkodnak fekete pernye alapon. Ahol a kék egymásnak kalásszal voltak rakva, a pelyva és szem égve pereg a földre és volt helyüket biborszinű tűzfolyósó jelzi. Ilyen lehet a Pokol.

Fecskendő nem is kell, a vizeshordó tartalma elenyészően csekély ahhoz a mennyiséghez képest, amelyre szükség volna.
Eke kell ide, hogy a tarlon ne futhasson végig a rabló Láng. A szomszéd földre eke kerül. Tizenkét ember huzza a köröket a tűz körül, büvköröket, fekete, nedves hatatokat, amelyen a tűz nem léphet át és cinko sa a Szél nem jött el.

Megjön a gazda...
Napégette, redős arcán megindul a könny... Minden könnyesepp egy törzsűrés legyen, lávafolyam legyen a galád szívében, aki a buzát, a kenyeret, az Eletet elárulta a Tűznek.

A láng mohón falja a Kenyeret, a kazalról pernyerakások hullanak feketén, gyászosan, a földön ott terpeszkedik a jöllakott vad vérszinű mosolyával a zsarátnok.

Tesvér.

Pappá szenteltek egy 61 éves nyugalmazott ezredest

***

A világháború egyik borzalmas éjszakáján határozta el, hogy Istennek szenteli életét

A bécsi Szent István székesegyház boltívei alatt papokat szentelt az elmúlt vasárnap Piffel dr. Bécs biboros érseke. A 24 éves ifjú papjelöltek között megkente a szentelt olajjal egy őszbecsavarodott ember tonzuráját is. Mert a 24 évesek között volt egy 61 esztendősi férfi is, ősz ember, akít Richter Hugónak hívnak és nyugalmazott ezredest volt. Richter Hugó a világháború alatt egy ezredet vezényelt. Már szörnyű viszonyok között ment keresztül, amikor a Brusilov-féle híres offenzíva alatt 1916-ban beborult a mocsárba, ahol egész éjszaka gyötört a vízben, te je en kö ü véve az elleneségtől minden percben a megfulladás vagy a felkoncolás veszedelmét várva.

És ott a mocsárban, az élet és halál meggyéjén határozta el, hogy életét Istennek szenteli. Sikerült kiszabadulnia a halál kapujából és utána még két esztendőig járta a világháború véres országútját. Senki sem tudta, hogy a hirtelen megöszült ezredest, a kemény, határozott viselkedésű, harcias megjelenésű katonatiszt bensejében már leszámolt a katonai pályáról, az egész világgal és vágyódik a szent magány után. Amikor 1922-ben nyugdíjazták, hozzálatott régi vágya megvalósulásához. Mivel gimnáziumi érettségije nem volt, a 60-ik életéve feljárt ember elkezdett tanulni, 57 esztendősen korábban leérettségizett és beépett az érseki papnevelő intézetbe. Onnan három évig nem lépett az uccára, nehogy feltűnést keltsen. hogy ősz fejével a kispapok reverendáját viseli. És most 61 éves korában bemutatott első miséjét a bécsi St. Anton in Favoriten plébánia templomban. Richter Hugó pap, nyugalmazott ezredest.

Bárhogy is kinez a hőség
S nem véd se jég, se roletta,
Ami biztos felfrissülés:

A „Clio“ limonád-tabletta

Mi történjék azokkal a noviszádi tisztviselői házhelyekkel amelyeket ez év végéig nem építenek be

Vilics Márko tanítónőképezdei igazgató elmondja véleményét a Reggeli Ujságnak

Mint ismeretes, az utóbbi időben megint az a kérdés merült fel,

mi történjék azokkal a noviszádi tisztviselői házhelyekkel, amelyek a tulajdonosok nem építették fel házaikat,

ámbar az erre vonatkozó terminus december hó harmincegyedikén lejár. Értesülésünk szerint az érdekelt tisztviselők között mozgalom indult meg, amely arra irányul, hogy a város hosszabbítsa meg az építési terminust. Erre vonatkozólag Vilics Márko, a noviszádi női tanítónőképezde igazgatója a következőket mondotta a Reggeli Ujságnak: — Noviszád városa 1930 december 31-ikében állapította meg azt a terminust, amikor a tisztviselői házakat fel kell építeni.

Ma még igen sok olyan tisztviselő van, akik a terminust nem tartották be és több mint valószínű, hogy a mai gazdasági helyzet mellett nem lesznek abban a helyzetben, hogy a városnak ezt a kikötését teljesítsék.

Az a kérdés merült most fel, mi történjék azokkal a tisztviselőkkel, akik házaikat mindezekig nem tudták felépíteni. Véleményem szerint csak egy kivezető út van, még pedig az, hogy

a városnak a terminust meg kellene hosszabbítania.

Amikor a városi tanács annakidején kiosztotta a házhelyeket, nem számolhatott a mai szomorú gazdasági viszonyokkal. Ha ezt a város tudta volna, bizonyára nem bocsátott volna felesleges kísérletezéseket. Vannak tisztviselők, akik ezt a problémát úgy oldották meg, hogy házhelyeiket eladták. Ez ellen senki sem emelhet kifogást, még a város sem, mert a város is keresett mellette. Igaz ugyan, hogy a város építkezési politikája igen súlyosan esik latba,

ez azonban nem ok arra, hogy károkat szenvedjenek azok, akik nem építették fel házaikat.

Akik házhelyeiket megtartották és nem adták el, bizonyára el voltak határozva arra, hogy házat építsenek. Ez a jóakarát még mindig meg van bennük és ezért kell nekik alkalmat adni arra, hogy házaikat később építhessék fel, amikor a gazdasági viszonyok megjavulnak.

Nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy a város nem tette meg mindazokat a szükséges lépéseket, amelyek előmozdították volna azt, hogy a telektulajdonosok könnyebben építhessék fel házaikat: nincsenek az uccák feltöltve és nincs esatornázás. Azok, akik abban a szerencsés helyzetben voltak, hogy olyan területen kaptak háztelket, ahol nem kellett az uccát feltölteni, könnyebben tudtak építkezni és könnyebben tudták eladni a házhelyeket.

— A város ezenkívül előre meghatározta, milyen házakat szabad a telektulajdonosoknak építeniük. Nem szabad kis kiterjedelmű házakat emelni.

Melyik tisztviselő az, aki százezreket tud összehozni, hogy két-három emeletes palotákat emelhesen?

Igaz ugyan, hogy vannak jómódu tisztviselők is, akik akkor is építettek volna két vagy három emeletes palotát, ha nem kaptak volna olcsóbb házhelyeket, ezeket azonban nem szabad összehasonlítani a szegényebborsú tisztviselőkkel, akik a mai viszonyok mellett még földszintes házat sem tudnak felépíteni. A városnak tehát olyan módon kellene segíteni a szegény tisztviselőket, hogy meghosszabbítsa az építkezésre adott terminust. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy ezt az ügyet végletekig kellene elhalasztani, legfeljebb addig, amíg a gazdasági viszonyok megjavulnak.

Szolgálatuk harmincéves jubileumát ünneplik Boksán Radivoj noviszádi városi adóügyitanácsnok és Kiss Gyula tanácsnokhelyetes

Lelkes ünnepségek keretében ülik meg a két népszerű főtisztviselő jubileumát

Boksán Radivoj noviszádi városi adóügyi tanácsnok és helyettese, Kiss Gyula a városnak ez a két érdeműs főtisztviselője

az idén töltik be szolgálatuk harmincadik esztendejét

és ez alkalommal a két főtisztviselő barátai és tisztelői lelkes ünnepségek keretében ülik meg ezt a nevezetes dátumot. Boksán Radivoj 1882-ben született Gyurgyevon és Noviszádon folytatta tanulmányait, amelyeknek befejezése után számgyakornokként lépett a város szolgálatába. Miután Budapesten letette az államháztartásügyi vizsgát, adóosztályra nevezték ki, a háború után pedig a Nemzeti Tanács megbízta az adóügyi osztály vezetésével, ké-

sőbb pedig a városi bizottság is megválasztotta erre a pozícióra.

Kiss Gyula 1881-ben született Petrovaradinban, a noviszádi főgimnáziumban végezte tanulmányait, majd elvégezte a közéleti közigazgatási tanfolyamot és a kitanáttal letett szigorlatok után jegyzői oklevelet nyert. Kiss Gyula is mint adóosztály lépett a város szolgálatába, majd számvevő és főszámvevő lett, míg a Nemzeti Tanács az adóügyi osztály főnökhelyettesi teendőivel bízta meg.

Mindkét jubiléum szakadatlanul harminc évig működtek a városnál

és működésük alatt az adóügyi osztály vezetése a legnagyobb eredményeket mutatta fel, amit az illetékesek is elismertek.

A zagrebi eucharisztikus kongresszus részletes programja

A szuboticei püspöki hatóságnál a napokban fejeződött be a jelentkezés a zagrebi eucharisztikus kongresszusra. A kongresszus szuboticei előkészítő bizottságának közlése szerint Bácskából körülbelül ezren jelentkeztek a kongresszusra való részvételre. A kongresszus részletes programja a következő:

Augusztus 14-ikén délután öt órakor az összes zagrebi templomokban megszólalnak az összes harangok. Fél hat órakor az összes keresztény egyesületek az érseki templom térről kivonulnak az állomásra, ahol dr. Bauer Ante zagrebi érsekkel az étükön fogadni fogják Öszentsége Pius pápa követét, aki a hat órai vonattal érkezik Zagrebba. A pápai követet az állomáson dr. Bauer Ante érsek fogja üdvözölni. Az állomásról az érseki templomhoz halad a menet, amely előtt a papság nevében dr. Premus Domonkos püspök, Zagreb városa

nevében pedig Srkulj Sztevan polgármester fogja üdvözölni a pápai követet. Ezután a hívők bevonulnak a templomba, ahol ünnepi istentisztelet keretében megnyitják a háromnapos kongresszust.

Augusztus 15-ikén fél nyolckor: a gyermekek ünnepélyes szent áldozása az érseki kertben. Nyolc órakor főpapi mise az érseki székesegyházban, tíz órakor dr. Premus Domonkos püspök megnyitja az eucharisztikus kongresszust. A kongresszus három napján a szónokok a következők lesznek:

Dr. Boszanc István főiskolai tanár, Magyarac Juraj, a római Szent János intézet igazgatója, Kovács István pápai prelátus, becskeréki plébános, német nyelven; Geröfy Miklos érseki tanácsos Becskerékről, magyarul; Brenner Frigyes veliki kikindai plébános, németül; Prém Péter tordai plébános, magyarul; Würtz Pál odzsacii esperes plébános, németül; Hegedüs Lénárd bajmoki

plébános magyarul beszél. Az éjféli miséken szintén szentbeszédet mondanak. Szentbeszédet tartanak: Dr. Nyárad Dénes körösi görögkatholikus püspök, horvátul; Budánovics Lajos szuboticei püspök, magyarul; dr. Aksámovics Antun gyakovói püspök horvátul; Ródiés Rafael beográdi érsek németül. A háromnapos kongresszus augusztus 17-ikén vasárnap délután három órakor ünnepi körmenettel fejeződik be.

XI. Piusz pápa delegátusa a zagrebi eucharisztikus kongresszuson Pelegrinetti beográdi pápai nuncius lesz, aki a Szentatyát az 1923. évi zagrebi eucharisztikus kongresszuson is képviselte.

Az eucharisztikus kongresszus központi bizottsága most kapta meg a közlekedésügyi miniszter határozatát, amely szerint a kongresszus résztvevőinek a vasutakon és hajókon 50 százalékos menetdíj-kedvezményt nyújtanak. Ez a kedvezmény augusztus 10-től 24-ig az összes vonatokon és osztályokban érvényes. Az eucharisztikus kongresszus erre a célra külön igazolványokat ad ki, amelynek alapján az eredetileg megváltott jegy visszafelé is érvényes.

A noviszádi polgármester azt ajánlja a postatisztviselőknek, hogy a város terhére a postatakarékpénztártól vegyenek fel kölcsönt és azon építsék fel a tisztviselői lakásokat

A palotát ebben az esetben a város belterületén építenék fel — A noviszádi postások küldöttsége dr. Borota Braniszláv polgármesternél

A Reggeli Ujság megírta, hogy a noviszádi postaalkalmazottak egyesülete akciót indított kislakások felépítésére és Noviszádon külön villanegyedet akar építeni. Az egyesület nagyszámú küldöttsége Dominisz Frán igazgató vezetésével megjelent dr. Borota Braniszláv polgármesternél, akinek előadták kívánásaikat és eléje terjesztették tervüket. A polgármester igen szívesen fogadta a küldöttséget és ez alkalommal véleményét a következőkben foglalta össze:

a tisztviselők lépjenek vissza attól a tervüktől, hogy a házakat amortizációs alapon építik fel,

még pedig először azért, mert a postatisztviselők áthelyezhetők, másodsor pedig a mai viszonyok mellett a várostól nem kaphatnak olcsó parcellákat, végül, hogy az építkezési költségek igen magasak. A polgármester azt tanácsolja, hogy

kiséreljenek meg a postatakarék-

pénztárnál a város terhére olcsó kölcsönt felvenni, ez esetben a városi bizottság a város központjában megfelelő telket bocsátana a postások rendelkezésére.

a város pedig ezenkívül még egy-két palotát is építené a tisztviselők számára, ahol a tisztviselők modern és olcsó lakásokhoz juthatnának. Ilyen módon sokkal olcsóbban lehetne az építkezést megkezdeni, mert a postatakarékpénztár sokkal olcsóbb kamatlábat számít fel, mint a többi pénzüintézetek.

A postások egyesületének válaszmánya még esütörtökön este foglalkozott a polgármester javaslatával és ez alkalommal az a vélemény alakult ki, hogy ez volna a legalkalmasabb megoldása az építkezési tervzetnek. Az egyesület azonnal érintkezésbe fog lépni a postatakarékpénztárral és a tárgyalások eredményéről jelentést tesz a városi tanácsnak.

Veszedelemes tűz pusztított tegnap hajnalban a kamenicai hajójárat noviszádi állomásán

A tűz elpusztította a hajóállomás alkalmazottainak teljes lakásberendezését. Az áruraktárt egy millió dinár értékű árujával együtt sikerült megmenteni. Százezer dinár a kár

Tegnap reggel három órakor a noviszádi tűzörség jelentést kapott, hogy

a kamenicai hajójárat noviszádi állomása lángokban áll.

A városi tűzörség azonnal három motorfecskendővel, Polit Gyura parancsnok vezetésével kivonult a tűz színhelyére, de mire odaérkezett, a tűz már nagy vehemenciával pusztított. A tűzoltók megállapították, hogy a tűz a hajóállomás jobb oldalán levő és faanyagból készült lakásban tört ki, amelyben Milovanovics Aleksza és

Krsztics Ilija, az állami hajózási vállalat alkalmazottai laknak.

A tűzoltók három oldalról támadták meg a tüzet és miután a hatalmas lángokkal már nem tudták meg birkózni, a hajóállomás bal oldalán levő raktárt igyekeztek megmenteni, amelyben egy millió dinár értékű áru volt felholmozva.

A tűzoltók olyan szakértelemmel fogtak hozzá a tűzoltáshoz, hogy hosszú és fáradságos munka után sikerült is a tüzet

lokalizálni és az áruraktárt, valamint a közelben levő uszályhajókat is megmenteni. Milovanovics Aleksza és Krsztics Ilija lakása azonban teljesen elpusztult és elpusztult benne az összes butorzat és lakásfelszerelés is.

A tűz egyébként a korai hajnali órákban a Dunaparton nagy riadalmat keltett és csakhamar nagy csődület támadt a tűz színhelyén. A helyszínen megjelent az állami hajózási vállalat főnöke, valamint a kikötőparancsnok is, akik

legnagyobb elismerésüket fejezték ki Polit Gyorgye parancsnoknak és a derék tűzoltóságnak lelkiismeretes munkájukért, egyben pedig kijelentették, hogy a közlekedésügyi miniszternek is jelentést tesznek a tűzoltóság bátor magatartásáról.

A kár százezer dinár, amely nem térül meg, mert a lakás nem volt biztosítva. Valószínűnek tartják, hogy a tűz rövidzárlat következtében keletkezett, az sínes kizárva azonban, hogy valaki égő gyufaszálat dobott el és ez okozta a tüzet. Erre vonatkozólag a vizsgálóbizottság megtette a szükséges lépéseket, hogy a tűz keletkezésének okát megállapítsa.

A noviszádi városörség és adóhivatali alkalmazottak egy részét veszik fel a közmunkálatokra kötelezettek összeírására

Egyelőre csak kilenc napidíjast bocsátanak el az adóügyi osztályból

Megírtuk tegnap, hogy a bánági közigazgatás rendelete értelmében a városi tanács utasítást kapott, hogy

a közmunkákra kötelezettek névsorát a legrövidebb időn belül készítse el.

Miután ez a munka meglehetősen hosszú és fáradságos, a városi tanács elhatározta, hogy

a városörséget és az adóügyi hivatal feleslegessé vált személyzetének egy részét használja fel erre a munkára.

A polgármester egyébként elhatározta, hogy egyelőre mindössze kilenc napidíjast bocsát el a városi adóügyi osztályból. Az összeírási munkálatok hétfőn már megkezdődnek.

Mélyen leszállítottuk árainkat
VINKOVICS FATELEP
Novisad, Futoski put (Közkórház mellett.) Telefon 22-57. 1488

Tégla

Borzalmas vihar pusztított tegnap reggel Szlovéniában

A vihar elsodorta a kranji templom nagytornyát és óriási károkat okozott a városban

Ljubljánából jelentik: Tegnapi reggel, a kora hajnali órákban borzalmas szélvihar vonult végig a szlovén hegyvidéken, amely

Kranj városban és környékén óriási pusztításokat okozott.

A vihar ereje lesodorta a kranji templom nagytornyát, magával ragadta csaknem az összes házak tetőzetét és bezúzta az összes ablakokat. A főtéren a vihar

egy tízéves leánykát felkapott és a levegőbe emelt.

A járókelők csak nagynehezen tudták megmenteni a gyermeket a biztos haláltól. Nagy pusztításokat okozott a vihar a környékbeli szántóföldeken is, amennyiben

a learatott termést elsodorta és a keresztelvényekben álló gabonát egyszerűen szét szórta.

A villám több helyen lecsapott és hatalmas tüzeket okozott. Emberéletben nem esett kár, az anyagi kár azonban jelentékeny.

Nagy vihar Bécsben

Bécsből jelentik: Pénteken este 8 órakor vihar keletkezett az osztrák fővárosban. A vihar három órán át tartott, azután egy óra hosszútartó eső következett, a levegő lehült.

A vihar nagy veszélybe sodorta a Práter felé közlekedő dunaparti személyvonatot.

A szél több távirópóznát kidöntött, a póznák a sínekre dőltek és kisiklással veszé-

lyeztették a vonatot. A mozdonyvezető az utolsó pillanatban észrevette az akadályt és katasztrófát sikerült elhárítani.

Magyarországon is nagy károkat okozott a vihar

A vihar keletfelé húzódott és az esti órákban Sopronban szintén erős vihar volt felhőszakadással. A város területén ötször esapott le a villám. Két izben a villamosszolgáltatás is szünetelt, mert a villámcsapás rövidzárlatot okozott. A vihar este tíz óra után elérte Budapestet. Ciklonszerűen zugott végig a városban és mintegy husz percig tartott. A vihar lényeges károkat okozott a nyári vendéglők teraszain, az utcai táblák és távirópóznák is megsínyltek a ciklon erejét. Emberéletben a vihar kárt nem tett, a mentőknek aránylag kevés dolguk akadt.

A Magyarországon átvonuló vihar 472 helyen szakította el a telefon és táviróvonalakat. Tata és Almásfüzitő között a távirópóznákat a vasuti vágányra döntötte a vihar ereje és az egyik vonat többszáz méterre magával hurcolta a póznákat az összekuszált telefondróttal együtt. A forgalmi zavarokat idejekorán elhárították, úgyhogy a vasuti közlekedésben zavar nem volt.

Délfelé vonult a zivatar

Novisád fölé hajnali három óra tájban ért el a vihar. Heves szél és zivataros eső jelezte útját, a szél ereje azonban lényegesen csökkent. Novisádról délfelé haladt tovább a zivatar. Nisbe délelőtt tíz óra tájban ért el, de utközben sokat veszített erejéből.

Felhőszakadás Berlinben

Berlinben az elmúlt éjszaka felhőszakadással eső volt, amely a város több helyén előtört az uttestet, az utcákat és a pincéket, úgyhogy a tűzoltóknak csaknem százszor kellett kivonulniuk. Az egyik külvárosi házban tragikus szerencsétlenség történt. A ház pincéjét éjszaka 11 óra tájban előtört az ár. Amikor a ház gondnoka a 63 éves házmester a pincébe ment, hogy megtekintse az okozott kárt, a villany felgyújtása után hirtelen összeesett és belezuhant az egy méter mély vízbe. Azonnal értesítették a tűzoltókat, akik a házmestert holtan húzták ki a vízből. A boncolás fogja csak megállapítani, hogy a házmestert a villanyáram ölte meg, vagy megfulladt.

Európai körútra indul Venizelosz görög miniszterelnök

A bayreuthi Wagner-ünnepségekre is ellátogat a görög kormányelnök

Athénből jelentik: Venizelosz görög miniszterelnök július 25-én indul európai körútra s ez alkalommal teljes két hónapot tölt külföldön. A miniszterelnök hosszabb időt szándékozik eltölteni Svájcban és Franciaországban, eközben azonban ellátogat Bayreuthba is, a Wagner-ünnepségek alkalmával rendezendő ünnepi játékokra. A Népszövetség ülésezése alkalmával Venizelosz Genfben utazik.

Kedvezően vallottak a szakértők a tisztességtelen verseny elleni törvény alapján megvádolt szubotikai sörnagykereskedő ügyében

Minden vendéglőben elcseserlődtek a különféle jelzésű sörösüvegek

A szubotikai járásbírószágon már hetek óta folyamatban van Frank Pál szubotikai szez- és sörnagykereskedő ügyének a tárgyalása. Frank Pál a gradiskai sörgyár képviselője ellen a Centralna pivara szubotikai sörkereskedő cég feljelentést tett, hogy a Centralna piva jelzéseivel ellátott sörösüvegeket találtak nála. A feljelentő cég a tisztességtelen verseny letöréséről szóló törvény 2. 9. és 11. szakaszai alapján ötezer dinár kártérítést és a nagykereskedő megbüntetését kéri.

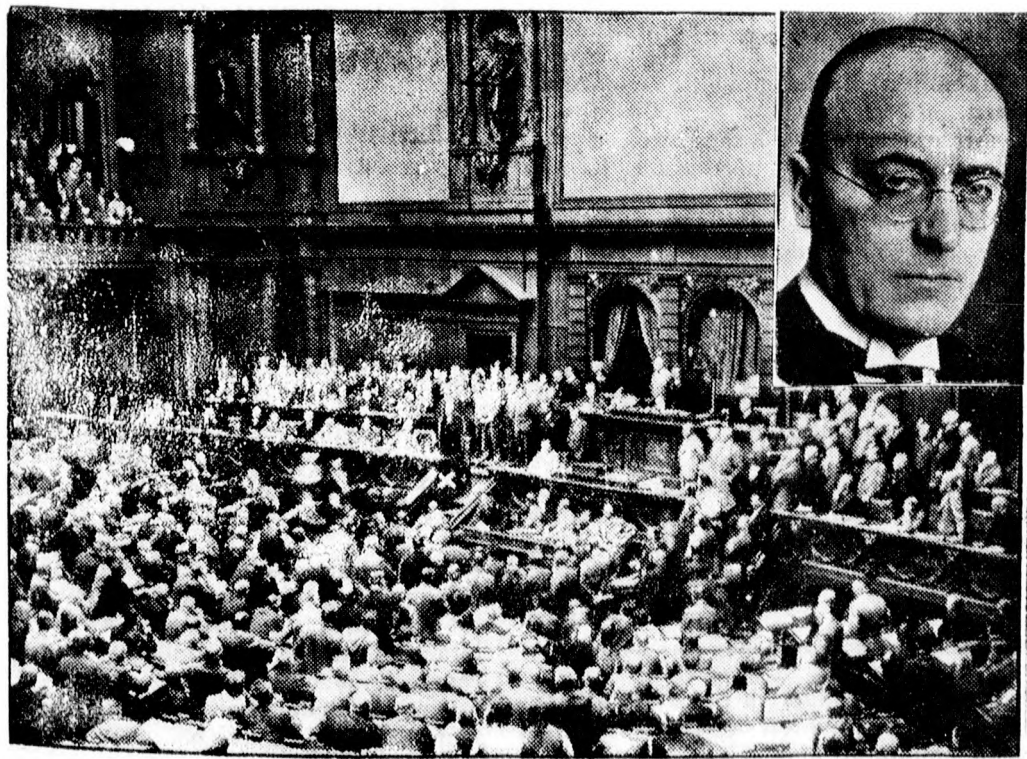
Az ügyben két héttel ezelőtt tartotta meg az első tárgyalást Hadzsi Kosztics Koszta vezetőjárásbíró. A tárgyaláson Frank Pál előadta, hogy véletlenül kerültek hozzá a Centralna piva jelzéseivel ellátott sörösüvegek, mert a sörkereskedelemben nem lehet megakadályozni, hogy el ne cserélődjenek a kocsmárosoknál a különböző üvegek. Frank Pál állításai igazolásul két saját jelzéssel ellátott sörösüveget adott át a bíróságnak, amelyekben a Centralna piva söre volt. A bíróság az üvegeket letétben tartotta, majd szakértőt hallgatott ki, aki ugyanazt állította a sörösüvegek cserebeállításáról, mint Frank Pál.

A bíróság az első tárgyalást újabb szakértők kihallgatása végett szombat délutánra halasztotta. A szombat délelőtti tárgyaláson Sztípics Lázár vendéglőst hallgatta ki a bíróság, aki elmondta, hogy minden kocsmáros többféle sört tart és az üveg a visszaadásnál könnyen összekeveredik.

A bíróság a tárgyalást ismét megszakította.

Rogaška Slatina. Gyomorfekélynél, gyomorhaj és bélhurutnál, valamint máj- és vesebántalmaknál a legeredményesebben gyógyít a Styria gyógyvíz.

A német birodalmi gyűlés sorsdöntő ülése

A német birodalmi gyűlés többsége elvetette a kormány adóreformját, mire Hindenburg köztársasági elnök rendeleti úton életbeléptette azokat. A szocialisták erre bizalmatlansági indítványt nyújtottak be Brüning kancellár (jobb sarok) ellen, a kormány megbuktatására azonban nem került

sor, mert Hindenburg elnök feloszlatta a birodalmi gyűlést. Képünk a német birodalmi gyűlés sorsdöntő ülését mutatja, amelyen Brüning kancellár felolvasta a köztársasági elnök kéziratát a birodalmi gyűlés feloszlatásáról.

KRAUSZ SIMI CSAKUGYAN FELTÁMADT

Csak tíz krajcár minden vagyonom — mondja a letört bankár — és milliárdos üzleteket bonyolít le

Bukaresti beszélgetés a poraiból megélemedett Krausz Simivel

Bukarestből jelentik: A letört, a megbukott, a megsiratott és eltemetett budapesti bankár, a híres Krausz Simi bukaresti bevonulásának ez a hiteles története:

Délután öt órakor megérkezett az Orient expresszrel a Gara de Nordra. Beült egy autótaxiba, elhajtattott a Boulevard Hotelbe. — Az első emelet nem üres maguknál véletlenül? — kérdezte a szálloda igazgatójától.

A meglepett igazgató alig tudott válaszolni:

— Miért kérdezi ezt... Pardon, de nem is tudom, hogy kihez van szerencsém...

— Krausz Simi vagyok, Budapestről és szükségem van a magam részére két szobára, kell egy szoba az inasomnak, két szoba a titkáromnak, egy nagy szalon, ahol látogatókat fogadhatok, ezenkívül még négy, vagy öt szobára volna szükségem, ahol átmenetileg az irodát berendezhetném.

Öt óra tíz percekor érkezett meg a szállodába és öt óra husz percekor már találkozott egy urral, akivel még Budapestről táviratilag beszélt meg a randevut a hotel halljában. Hat órakor egy írógép kereskedő tíz vadonatúj írógépet szállított fel az irodának kinevezett szállodai szobákba. Másnap reggelre már Krausz Simi egy szabályszerűen megszervezett, írógéppel, íróasztalokkal, személyzettel, irodafőnökkel, titkárral felszerelt irodával rendelkezett.

Három napon keresztül dolgozott... már amennyiben munkának lehet nevezni azt, hogy egy hatalmas szivarral a szájában le és fel sétált a szobájában. Néha egy levelet diktált. Félóránként öt perces kihallgatáson fogadott egy urat. Ebédután autót hozatott. Egy óra múlva visszaérkezett valami titokzatos látogatásról. És harmadnapra meg volt az üzlet. Sőt: az Üzlet.

Amikor mi felkerestük, ott állt a szoba közepén, ingujjban. Hatalmas szivar égett a szájában. A két kezét zsebre dugta. Kedves, megelégedett, pocakos, fiatalos öregúr ez a Simoleon. Tele életkedvvel, akarat-erővel és ambícióval. Ez volna az a letört bankár, akinek ott Budapesten már a nekrológiát is megszővegték?

— Mennyi pénze van most elnök ur? A nagy letörés, a nagy krach után mennyi pénzzel vonult vissza?

Mindenki más megsértődött volna egy ilyen kérdés miatt. Krausz Simi arca még megelégedettebben mosolyog:

— Csak tíz krajcár minden vagyonom. Hát nem elég ennyi egy letört bankárnak?

— De a nagy krach után mégis csak maradt valami?

— Hát persze, hogy marad valami. De higgye el, hogy csupa olyan dolgok maradtak, amire igazán nem számítottam. Például, amikor a vagyonom ugynevezett roncsai felett egy kis seregszemlét tartottam, ráakadtam Pozsony mellett valami kis birtokra, amit még évekkor ezelőtt rámszózt valaki. Esküszöm, hogy nem is tudtam róla. Nyolcszáz hold. Amikor rámszóztak csak szívességet tettem valakinek, hogy megvettem. Aztán volt néhány adósom. Nem is tar-

tottam őket számon. Az egyik hozott tízezer pengőt. Eszébe jutott, hogy hároméves ezelőtt kölcsönadtam neki. Egy ur — egy kedves régi barátom — harmincezer pengős adósságát egy összegben térítette vissza.

Krausz Simi derülten meséli tovább, hogy a ládafiában volt még néhány részvény is. — Nagytakarítást tartott és hátul a fiókokba beszorulva — csak úgy véletlenül — még néhány millióeskára ráakadt.

Kényelmesen elhelyezkedik. A megelégedett emberek mozdulatával meggyújtja a szivarját. Egy kis asztalkán ott fekszik egy felnyitott jegyzőkönyv. Krausz Simi jellegzetes írását olvashatjuk: Fenyőfa 54, tölgyfa 57... mellette hatalmas számoszlopok. Ime nem is kell megkérdezni. Itt van az üzlet, amiért Krausz Simi Bukarestbe jött.

— Miért jött elnök ur Bukarestbe? Milyen üzletről tárgyal?

Krausz Simi a szivarja mögül egyetlen pillantást vet a jegyzőkönyvére. Már tudja, hogy felfedezték a jegyzeteket.

— Hát van a világon olyan üzletember, aki elárulja, hogy milyen üzletben dolgozik? Ha véletlenül el is találná az igazat, akkor is le kellene tagadnom.

— Azt mondják, hogy Kreugerrel van valami kombinációja, erdőkitermelés...

Krausz Simi feláll. Végigjárja a szobát. Kissé szánakozva néz rám. Újra leül a karszékébe.

— Adok önnek egy jó ötletet. Irja meg azt, hogy Krausz Simon, vagy Krausz Simi — nem tudom, hogy Erdélyben milyen név alatt ismernek — azért jött ide... hogy megcsinálja a dunai államok gabona kartelljét. Higgye el ez egy nagyon szép dolog és a pesti lapok amikor erről a kérdésről irtak, tényleg megemlítették, hogy ez a feladat a kartell létrehozása Krausz Siminek való munka lenne.

Maga elé néz. Gondolatban már tárgyal, tranzakciókat köt, kölcsönöket folyósít a gabonakartell céljaira.

Nagyszerű dolog lenne. A dunai gabonakartell amerikai tőke kapcsolatokkal. A gabona értékesítésének nehézségei nem a túltermelésben rejlik, hanem a rendszertelenségben.

— Mi a véleménye Kreugerről, a gyufatröszt elnökéről? — kérdezzük Krausz Simit.

— Hogyne, ismerem Kreugert. Beszéltem vele. Nagyon haragszik magukra, mert megirták, hogy gyufa helyett öngyújtót használ.

— Ezért haragszik? Hiszen az csak dicsegetéreméltó, hogy végre valaki a mai drága gyufaárak mellett spórol a gyufával.

Krausz Simi látszólag nem akar beszélni Kreugerről. Ez érthető is. A gyufatröszt elnökével most társasviszonyba került és Krausz Simi nem egy olyan ember, aki a hátamögött szidja a barátait. Megteszi ő ezt szemtől-szembe is.

Farkas Aladár.

Váltót hamisított, hogy álláshoz jusson egy szubotici vasuti pályamunkás

Igen érdekes váltóhamisítási ügyben folyik a nyomozás Szubotizán. B Srpszka Banka feljelentésére a rendőrség letartóztatta és a bíróság fogházába szállította Tucákovics Szteván szubotici vasuti pályamunkást, aki váltót hamisított vadházastársa, Németh Jozsefné nevére. Tucákovics egy Zsezenko Anna nevű szubotici aszszonnyal iratta alá jótállóként a hamis vál-

tót és ötszáz dinárt ígért a pénzből Zsezenko Annának, majd hitelt kért a szubotici Szrpszka bankánál, amely Németh Jozsefné számára, akinek ingatlanai vannak, meg is szavazta a kölcsönt.

A pénz kiutalására azért nem kerülhetett a sor, mert Tucákovics időközben megbánta tettét és beismerte a vele közös háztartásban élő Németh Jozsefnének a hamisítást. A vadházastársak között emiatt heves családi jelenet volt, majd pedig Tucákovics elment a bankba és bejelentette, hogy nem reflektál a kölcsönre. Zsezenko Anna, akinek Tucákovics megígérte, hogy ötszáz dinárt ad a hamis váltó aláírásáért, amikor

KORZO KERT MOZI
Hétfő és kedden 21-22-én
Dupla műsor!
EDDY POLO
Az éjféli harc
Harc életre halálra
TIM MAC COY Vadnyugati dráma

megtudta Tucákovics elhatározását, bosszúból bejelentette a banknak, hogy a váltó hamis volt.

Tucákovics Szteván kihallgatása során azzal védekezett, hogy két évvel ezelőtt félkezei vizsgát tett, de nem tudott álláshoz jutni, azt hitte, hogy ha pénzre tesz szert és jobb anyagi körülmények közé jut, akkor könnyebb lesz az állást megszereznie. A váltó hamisítással vádolt vasutas ellen elrendelték a vizsgálati fogságot.

Veszedeimes betörőbandát tett ártalmatlanná a szombori rendőrség

A cigányok számos betörést követtek el Szomborban és környékén

A szombori rendőrség régóta figyel már Nikolics Joska szombori cigányt és miután elég bizonyító anyagot gyűjtöttek össze bűnösségére vonatkozólag, a napokban letartóztatták. Nikolics Joska kihallgatása alkalmával beismerte, hogy egy cigányokból alakult betörőbanda vezére és a városban, a szállásokon és a környéken számos betörést követtek el. A rendőrség a bandavezéren kívül letartóztatta Nikolics Gyuro és Szimovics Jóska nevű cigányokat is. Mindhármukat tegnap adták át a törvényszéki fogháznak.

Nagyarányu váltóhamisítást lepleztek le Krusevácon

A hamisításokat Gyogyevics Lázár löporgyári tisztviselő követte el

Krusevácról jelentik: A rendőrség nagy szabású váltóhamisítási affért fedezett fel, amelynek központjában Gyogyevics Lázár az Obilitevo löporgyár tisztviselője áll. A váltóhamisítások következtében több pénzintézet és számos magánszemély károsodott meg.

A hamisítások olyan kitűnően sikerültek, hogy az aláírásokat alig lehet megkülönböztetni az eredetiektől.

A nyomozás eddigi megállapításai szerint Gyogyevics több százezer dinár értékű váltót hamisított. A rendőrség a váltóhamisítót letartóztatta, aki a hamisításoknak csak egy részét ismeri be. A rendőrség egyébként a nyomozás érdekében semmiféle közleményt nem adott ki a váltóhamisításról.

Élénk sportprogram lesz vasárnap V. Beeskereken. Beeskerekről jelentik: Beeskereknek vasárnap mozgalmas napja lesz. Az odzsaci Tenniszklub vasárnap Beeskereken vendégszerepel és a Napredak együttesével méri össze játéktudását. A ZsSK pályán a ZsSK—Orao tart bajnoki mérkőzést, amelyen a bíró Podgradzki József lesz. A Vojvodina sportegyesület vasárnap délután 3 órakor házi uszóversenyt rendez a Fischer uszodában.

HIREK

Július

20

Vasárnap

Római katolikus: Jeromos. Protestáns: Illés. Görög keleti (július 7): Toma. A nap kel 4 óra 10 perckor, nyugszik 19 óra 17 perckor. A hold kel 23 óra 48 perckor, nyugszik 14 óra 24 perckor.

Időjárás. (A noviszádi katonai meteorológiai állomás jelentése.) Tulnyomóan borús idő nyugaton, az ország többi részeiben derült az időjárás.

Időjárás. Derült és meleg idő várható az egész országban, a hőmérséklet emelkedésével. Noviszádon derült és meleg idő valószínű. A hőmérséklet 19 és 33 fok között fog változni.

— **Kinevezések a noviszádi pénzügyigazgatóságnál.** Dr. Sijak Gavra, az egyenes adóigazgatósághoz beosztott pénzügyi titkárt és Borota Sztevan a kataszteri igazgatósághoz beosztott pénzügyi főtitkárt pénzügyi tanácsnokká nevezték ki, az első kategória negyedik csoportjába.

— **Elhalasztották a szuboticiai városi takarékpénztár igazgatósági ülését.** Osztójics Szelimir polgármester Noviszádról való visszaérkezése után, mint megirtuk, tegnap délelőttre hívta össze a városi takarékpénztár igazgatóságát, hogy a bannál tett látogatásról referáljon. Az ülést technikai akadályok miatt a jövő hétre halasztották.

— **Az országos Aeroklub ma tartja meg Szuboticián alosztályának alakuló ülését.** Az ülésre Beográdból négy, és Noviszádról is több repülőgép érkezik Szuboticiára. Noviszádról Szávics alezredes, a noviszádi repülőter parancsnoka, Beográdból pedig Hladics Sztevan nyugalmazott ezredes, a beográdi klub titkára jönnek Szuboticiára. A közgyűlés délelőtt tizenegy órakor lesz a város háza dísztermében. A délelőtt folyamán a repülőgépek a város felett mutatványokat végeznek, délután pedig a repülőteren ingyen sétarepülésre viszik a jelentkezőket.

— **A bácskai gazdasági egyesület ülése.** A bácskai gazdasági egyesület Wámoscher Ervin elnöklété alatt tegnap Szomborban ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy az állattenyésztő szakosztályok szövetkezetté alakulnak át. A gyűlés megbízta az elnököt, hogy a szövetkezetek alapszabályait kidolgozza. Ezután elhatározta az egyesület, hogy a hazai műtrágya drágasága miatt kérni fogja a külföldi műtrágya behozatali vámjának leszállítását.

— **NAK-hírek.** A NAK ma Mitrovicán játszik a Trgovaeski ellen a következő felállással: Hoffmann, Georgijevics, Szabó I, Haas, Majorossi, Schneck, Pintér I, Lerh, Stanko, Fekete, Vas, Torvejtero. Indulás autobuszon 1 óra 15 perckor a Maros vendéglőtől. Pontos megjelenést kérek. Minden játékos tartozik felszerelését a pálya gondnoktól átvenni és a mérkőzés után haladéktalanul visszajuttatni. Intéző.

— **Csődöt nyitottak egy pasisevói hagyaték ellen.** A noviszádi törvényszék csődöt nyitott néhai Spreitzer hagyatékra, valamint kiskoru Spreitzer Vilmos és János, továbbá özvegy Spreitzer Jánosné szül. Krumesz Katalin és Spreitzer Erzsébet pasisevói és kucurai lakosok ellen. Csődbíró Levakovics Matija, csődtömegmondnok dr. Nikolics Nikola noviszádi ügyvéd. A hitelzői választmányt augusztus 4-én választják meg, első esődtárgyalás október 15-én. Legjobb ital a GERBER-féle világos „SPECIAL”-sör.

A kelebiai határon lelőttek egy szökevényt, aki a határőr többszöri felszólítására sem állott meg

Véres esemény játszódott le Kelebián a magyar határ mentén Milicevics Milán köz katona, aki határszolgálatot teljesít, őrségen volt az egyik határmenti farkasgödörben. Pénteken este kilenc óra tájban észrevette, hogy

a sötétség leple alatt egy ember akar átszökni a határon Magyarországra.

A katona husz-huszonöt lépésnyire volt a szökevénytől és háromszor egymásután megálljt kiáltott neki. Az idegen erre futásnak eredt, mire Milicevics fegyveréből három lövést adott le a levegőbe, majd amikor látta, hogy a szökevény tovább fut, realótt.

Az egyik golyó szíventalálta a szökevényt, aki holtan esett össze.

A fegyverlövés zajára Milicevics őrhelyére megérkezett a járőr, a holttestet azonban nem mozdították el a helyéről. A történetéről szombaton hajnalban jelentést

tettek a katonai parancsnokságon és a rendőrségen. Délelőtt tizenegy órakor bizottság szállt ki a határra, amelynek tagjai Gyorgyevics Jován vizsgálóbíró, dr. Gájics Bogdán államügyész, Prodánovics Mladen rendőrkapitány és egy maagsrangu katonatiszt voltak. A bizottság megállapította, hogy

az agyonlőtt ember zsebében semmiféle okmány nincs,

amelyből kilétére lehetne következtetni. A szerencsétlen ember huszonhat-huszonhét évesnek néz ki és ruházata után ítélve szökött fegyenc lehet.

A holttestet a rendőrség lefényképezte és

a fényképet a rendőrség folyósóján ki függesztették,

hogy agnoszkálni lehessen az agyonlőtt embert. A holttestet a Bajai uti temető hullaházába szállították.

ÉRTÉKTÖZSDE ZARLATOK

Zürich. Beograd 9.125, Budapest 90.225, Páris 20.255, London 2503.50, Newyork 514.55, Brüsszel 71.90, Milano 26.955, Madrid 60, Amsterdam 207.05, Berlin 122.875, Bécs 72.70, Szófia 3.74, Prága 15.26, Varsó 57.75, Bukarest 3.06.

TERMÉNYTÖZSDE ZARLATOK

Noviszád. Uj buza 79—80 kg bácskai 175—177.50, felsőbácskai 175—180, tiszai uszalyrakomány 177.50—182.50, felsőbánáti 170—175, 78 kgos szerémi 165—170. Uj árpa 63—64 kg 100—105, szerémi tavaszi 69 kg 120—125. Zab 145—150. Tengeri bácskai 112.50—115, uszalyrakomány 117.50—120, augusztusra 117.50—120, bánáti 107.50—110, uszaly 117.50—120, szerémi 112.50—115, augusztusra 117.50—120. Export malmok irányarai aug.—okt. 30 nap kassza, 1 1/2% skonto: nullás gg és g 350, kettes 310, ötös 260, hatos 205, hetes 120, nyolcas 100. Egyéb malmok effektív kötése: nullás új liszt bácskai 300—310, kettes 270—280, ötös 225—235, hatos 165—175, hetes 105—115, nyolcas 90—95. Buzakorpa jutazsákokban 80—82.50.

Irányzat: szilárd.

Forgalom: buzában 34, tengeriben 21, lisztben 12, korpában 22, zabban 1 és árpában 2 vagon.

Budapest. (Határidős). Tengeri tranzit augusztusra 13.15—13.20.

Csikágó. Buza: szilárd, július 91.25, szeptember 93 háromnyolcad, december 99 egynyolcad, március 103 egynyolcad. Tengeri: Emelkedő, jul. 86, szept. 81.25, dec. 75 háromnyolcad, márc. 79 háromnyolcad. Zab: szilárd, jul. 35 háromnyolcad, szept. 38 egynyolcad, dec. 41.50, márc. 43.75. Rozs szilárd, jul. 56, szept. 59 egynyolcad, dec. 65, márc. 69.75.

Winipeg. Irányzat: Szilárd. Buza: július 89.75, okt. 101.50, dec. 102.75.

A miniszterelnök utazása

Beográdból jelentik: Zsivkovics Petar miniszterelnök tegnap délelőtt 9 óra 10-perckor elutazott Vruessica Banjáról, Dobojon át Gracaeba, majd onnan Breskoba és Tuzlába, ahonnan este tért vissza Vruessica Banjára. A miniszterelnök, akit a lakosság mindenhol a legnagyobb lelkesedéssel fogadott, átvizsgálta a hivatalokat és meghallgatta a referenseket, akiket pontos és lelkiismeretes munkára buzdított.

APOLLO, július 20-án

LILIAN HARVEY

kitűnő vigjátéka:

„Mézeshetek”

Kezdet: 5, fél 7 és fél 9 órakor

— **Tűz a szállásokon.** Lakovics Milan baeszkogradistei kereskedő szállásán csütörtökön veszedelmes tűz pusztított, amely semmisítette az egész buzatermést. Ugyanis alig fogtak hozzá a több mint 200 keresztlő álló buzakazal csépléséhez, eddig ki nem derített okból meggyulladt a kazal és a tűz oly rohamosan szétterjedt, hogy a cséplőgép körül foglalkozó munkásoknak a cséplőszekrényt csak nagy nehezen sikerült a pusztulástól megmenteni. Víz hiányában oltásról szó sem lehetett. A tüzet a községben a toronyőr is észrevette, segítség is ment ki, de már nem sok dolga akadt: megakadályozta, hogy a tűz a tarlón át a szomszéd szállásra át ne harapódzon. A kár teljes, mert a mintegy huszezer dinár elégett értékéből — biztosítva nem lévén — semmi sem térül meg.

— **Meghiusult betörés.** Szomborból jelentik: Pénteken este ismeretlen tettes be akart törni Ivanisevics Nikola járásbírónak a Vojvoda Sztepanovicsseva ucca 34. szám alatti lakására. Az ablakfeszégetés zajára figyelmessé vált a járásbíró felesége, aki felverte a szomszédokat, mire a betörő elmenekült. A rendőrség keresi.

— **Póruhárt kabáttolvaj.** A noviszádi törvényszék kistanácsa tegnap vonta felelősségre Scherer László asztalossegédet, aki január 20-án a szerb földművelésszövetség helyiségeiből két télikabátot lopott. A bíróság hat havi fogházra ítélte a vádlottat és elrendelte, hogy büntetésének kitéltése után utasítsák ki a városból.

— **Leesett a meggyfáról.** Szomborból jelentik: Paracetics Ferencné szombori aszszony meggyeszedés közben olyan szerencsétlenül esett le a létráról, hogy súlyos agyrázkódást és lábszártörést szenvedett. Allapota súlyos.

— **Elégett a termés.** Beljin Sztevan, szabályai tanyáján pénteken éjjel 11 óra körül kigyulladt a termés, amit szombaton akartak kiesélni. Elégett tízhold buza, másfél hold zab és fél hold árpa termése. A ház is veszélyben forgott, de ezt sikerült megmenteni. A kár 15.000 dinár, ami biztosítás révén megtérül.

Szines szallag az Irogépen

A betonfuró. A noviszádi uccákon a modern technika megint új csodával jelentkezett; megjelent a betonfuró, amely az ősi csákányt helyettesíti és úgy furja meg az aszfaltot és betont, mint ahogy a fogorvos furója hatol bele a rozzant fogba és emeli ki a forgácsokat. A vilamos vasut vágányait hegesztik most össze és a régi vágányok mellől emeli ki ez a masina az aszfaltot és a betont. A sűrített levegő egyszerre tíz munkás helyett dolgozik és furja a betont, amely apró szilánkokban mállik szét a furásszerű ütések sulya alatt. De ami ennél a munkánál csodálatos, az talán nem is a gép munkája, hanem az az ember, aki ezt a pokoli szerszámot ott tartja a kezében és reggeltől estig remeg a teste, mint az idegsokkosé. Mert minden egyes furásszerű ütés megrázza ennek a munkásnak a testét, úgy, hogy a szemlélő csak azt látja, vibrál a munkás minden egyes izma, mint az idegsokkos katoná teste, aki most jött meg valami borzalmas detonációból. Az embernek önkéntelenül is az a gondolata támad: szent Isten, mit csinál ez az ember este, ha hazatér, vajjon tud-e aludni, le tudja-e hunyni a szemét, hiszen az idegeiben továbbra is ott rezeghet ez a borzalmas rázás, amellyel az ördögös masina a betonba furja magát. Ha ez a modern csákány tíz munkás helyett dolgozik, „ura és parancsolója“, aki reggeltől estig igazgatja, tíz munkás fáradságát és a fáradságnak ezuttal szószerint vett remegését érezheti karjaiban, mellében és minden kis porcikájában. És bizony nem csoda, hogy reggeltől estig sokan megállnak nézni ezt a betonfurót, amely keserű muzsikával tölti be a fűccát és kiveri a verejtéket annak a testén, aki kezében tartja és szóról-szóra törli, törli a simább és kényelmesebb utat embertársai részére. Vajjon melyik érdemel nagyobb tiszteletet, ez a gépescsákány, vagy az, aki irányítja?...
(cs. z.)

Öröme lesz gyermekei fényképeibe, ha azokat **VAJDA D. fényképésznél**, Noviszád, csinaltatja. 3169

— Halálos végű eséplés. Jeltics Nikola noviszádi szállási gazda eséplés közben a doomba esett. A gépet azonnal megállították, de már csak holtan tudták kivenni a borzalmasan megcsontított Jeltics Nikolát.

— Tizenkétmillió dinár kölcsönt utalt ki a Privilegizált Agrárbank. Beogradból jelentik: A Privilegizált Agrárbank tegnapi igazgatósági ülésén 11.800.858 dinár kölcsönt utalt ki. Ebből 7.633.000 jelzálog és 4.167.858 szövetkezeti kölcsön.

Felhívás. A kulai katonai referens ismételtén felhívja az 1891—1900-ban született katonaköteles egyéneket, akik felszólításának eddig nem tettek eleget, hogy a katonai adatok pontos bemondata végett, legkésőbb július hó 25-ig a katonai ügyosztálynál jelentkezzenek, mert ellenkező esetben, mindazok, akik a jelentkezést időre elmulasztották, saját költségén Szomborba utaztatnak, hogy ott szolgáljanak a keresett adatokkal a katonai parancsnokságnak.

ÉPÜLETFA, DESZKA, LÉC, ASZTALOSÁRU
1488 **VINKOVICS FATELEP**
NOVISAD, Futoski put (Kózkórház mellett.) Telefon 22-57

— Doktorráavatás. Az innsbrucki egyetem a napokban avatták az orvostudományok doktorává Knippl György orvostanhallgatót, Knippl György noviszádi kereskedő fiát.

— Akár nappal, akár éjjel használjon „Nada“ krémet. Kapható Nada drogériában Szaboticán.

Megjelent az első olcsóbb szőlő a noviszádi piacokon

Ismét paradicsomkrach fenyegeti a termelőket. — A burgonya ára is megolcsóbodott

A noviszádi nagypiacon tegnap ismét élénk volt a forgalom és a fogyasztók nagy örömeire megállapítható, hogy

az árak napról-napra esnek.

A paradicsom ismét nagy tömegekben érkezik a piacra és ámbár az idén nem termett annyi mint tavaly,

ezuttal sokkal több a bevetett terület, úgyhogy ismét paradicsomkrachra lehetünk elkészülve.

Tegnap már másfél dinárért árulták a paradicsom kilóját, az ár azonban napról-napra csökken.

A burgonya ára is megolcsóbodott és tegnap már egy dinárba került a burgonya kilója. Igen nagy a kínálat baromfiban is, amelyből nagy mennyiségek érkeznek a piacra, úgyhogy az árak ismét csökkenő ten-

denciát mutatnak. Husz dinárért már igen szép csirke kapható és a sütnivaló csirke is 35—40 dinárért kerül forgalomba. Pénteken jelent meg egyébként az első olcsóbb szőlő a noviszádi piacon és ezt a szőlőt már tizenkét dinárért árúsítják kilogrammonként. A nagypiacon az árak egyébként a következőképpen alakultak:

Szarvasmarha 7—8.50, borju 10—12, bárány 6.50—7.50, kövér liba 16—18, kövér kacsa 15—16 kilogrammonként. Fialat liba 50—90 dinár párja. Kacsa 50—70, rántani való csirke 18—28, sütni való 38—50, harsa 20—30, süllő 20—25, kecsge 16—30, kárász 14—16.

A gyümölcspiacon az árak a következők: meggy 5—6, barack 10—14, körte 3—7, alma 2—4, ringló 1—3, fehér szilva 3, szőlő 10—14. A zöldségpiacon is igen olcsók az árak.

— Eljegyzés. Balogh Betty és Horváth Gyula, Noviszád, jegyesek.

— Uj községi bíró Noviitebejen. Beeskerekéről jelentik: A dunai báni hivatal elfogadta Somogyi István noviitebeji községi bíró lemondását és helyébe Jámbor Sándort nevezte ki községi bírónak.

HUZÁS Sorsjegyek kaphatók a 3103 főelárusítónál **LUSTIG LAJOS** aug. 7-én banküzlet, Noviszád, Kr. Alexandra 13

— Hivatalos órák a noviszádi városi hivatalokban. Dunjics Radoszlav bán rendelete értelmében tegnapról kezdve a következő hivatalos órák lesznek a noviszádi városi hivatalokban: szombaton félnoletől félkettőig, vasárnap kilenctől tizenegyig, a többi napokon délelőtt félnoletől félégig és délután félégytől hétig.

Gyermekkesi nagy választékban, esoda olcsó árban. Hemler butorüzlet, Noviszád.

— Kon Adolf szentai kereskedő kényszerezési ügye. Kon Adolf szentai kereskedő a napokban kérvényt intézett a szubotici törvényszékhez, amelyben a csődön kívüli kényszerezési eljárás elrendelését kérte. Kon Adolf aktívainak összege 358.559 dinár, míg passzívai 620.454 dinárt tesznek ki. Hitelezőinek egy év alatt fizetendő nyolcvan százalékot ajánlott fel. A törvényszék a kényszerezési tárgyalást szombat délelőttre tűzte ki, de nem lehetett megtartani és a tárgyalás időpontját augusztus 5-én délelőtt kilenc órára tűzte ki a bíróság.

TÉGLA legjobb minőségben, legjutányosabb áron kapható **LESZMEISTER FATELEPEN, NOVISAD**
Kamenici ut végén (Vasuti átjárótól balra). Telefon 24-78.

— A budiszvai római katolikus egyházközség a megüresedett kántori állás betöltésére kántort keres. Tanítói és kántori oklevéllel rendelkező urak forduljanak a budiszvai r. k. hitközség elnökéhez.

— Veszett eb jelent meg Noviszád uccáin. Pénteken este nagy riadalmat okozott a Kraljica Mária uton sétáló közönség soraiban egy veszett eb, amely Petrovaradin irányából a hidon át végigrohant az uccán. A veszett kutyát rendőrök üldözték és sikerült is Petrovaradin felé visszaterelniük. Miután az utóbbi időben már több hasonló eset fordult elő, ajánlatos volna, ha a város szigorú ebzárlatot rendelne el, a gyeptes ter pedig nagyobb figyelmet fordítana a kóbor kutyákra.

— Fűrdőkabátok nőknek, férfiaknak **ret után. Fischer J. és Fla, Noviszád.**

— Szenvedő nőknél a természetes Ferenc József keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való belkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több megalkotója írja, hogy a „Ferenc József“ viz kitűnő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalm volt meggyőződést szerezni. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Asztalosáru, épületfa csomómentes borovi, deszka, léc, stábil, cserép, téglalegélőnyősebben **LUDWIG HUBERT I SIN** cégnél **NOVISAD, V. L. man. Tel. 25-47**

— Betörések éjszakája Kulán. Csütörtökről-péntekre virradó éjjel számtalan betörést követtek el Kula különböző pontjain amit minden valószínűség szerint, egy és ugyanaz a társaság követett el. A betörők úgy éjjelután 2 óra tájban először Hack János kulai gazdálkodó házába hatoltak, akinek két pompás lovát kötötték el. A sikerült fogás után Farkas J. fuvarost látogatták meg, akinek a fészerben elhelyezett öreg fiákerét és új löszerszámját vették pártfogásba. Majd Pavlakovics Márton mészáros üzletébe törtek be, ahol azonban csupán egy kést emeltek el. Dochnál József kefekötő mesternél szintén látogatást tettek, de az ébren alvó iparos megzavarta munkájukban a betörőket, akik erre jobbnak látták kerekelt oldani. Még számtalan más magános családnál is próbálkozott az enyveskezü társaság, de amint kitűnt, nem sok szerencsével. A kulai csendőrség és rendőrség a szokatlanul szorgalmasan dolgozó éjjeli vendégek elfogatása érdekében széleskörű nyomozást indított, aminek eredményeképpen pénteken a déli órákban Feketicsen el is fogták a lökötöket, így az rabolt lovak és kocsik ismét régi tulajdonosaikhoz vándorolnak. Az elfogott betörők személyéről a nyomozás befejezte után szolgálunk adatokkal.

— Az új Fordson traktor, amely erősebb és jobb az eddiginél, megtekinthető a „Ford Dealer“ F. Divics k. d. cégnél Noviszádon, Futaki ut 68 és ezen cég fióküzleteiben: Szuboticián, Manojlovicséva 3. és V. Beeskereken, Obala Princeze Jelene 9. Fentnevezett cég készséggel szolgál közlelbi felvilágosítással és kívánatra próbaszántásokat végez az új Fordsonnal.

Passzív Franciaország külkereskedelmi mérlege. Párisból jelentik: Statisztikai kimutatás szerint ez év első felében Franciaország behozatala 4187 millió frankkal multa felül a kivitelt.

KÖZGAZDASÁG

Tizennégy millió dinárral növekedett decembertől áprilisig a vajdasági bankok betétállománya

Április végén 1,414.525.827 dinár volt a vajdasági bankokban a betétek összege

A vajdasági bankok egyesületének kimutatása szerint a bankok betétállománya a múlt év decemberétől kezdve állandóan növekvő tendenciát mutat, ami annak a jele, hogy a lakosság a súlyos gazdasági válság ellenére is igyekszik takarékoskodni és felesleges pénzét a bankokban helyezi el, másrészt pedig a folyószámlákon is megnövekedett a forgalom. Míg a múlt év decemberében 1 milliárd 400 millió és 12.438 dinár volt a betét állomány összege, addig az idei év áprilisában ez az összeg 1 milliárd 414 millió 525.827 dinárra emelkedett, vagyis több mint 14 millió dinárral. A betétek részletezése a következő:

Az elmúlt év decemberében a betétállomány a következő volt: Betétkönyvecskéken bácskai részvénytársaságoknál 553.786.712 dinár, bánátiaknál 388.799.943 dinár, szrémiéknél 388.799.943 dinár. Bánáti szövetkezeteknél: 12.546.620 dinár, bácskaiaknál 23 millió 236.201, szrémiaknál 11,483.037 dinár.

Bánáti általános takarékpénztáraknál 11 millió 350.362 dinár, bácskaiaknál 41,387.986 dinár. Folyószámlákon: bácskai részvénytársaságoknál: 133.249.809 dinár, bánátiaknál 47,787.829 dinár, szrémiéknél 6,774.311 dinár. Bánáti takarékpénztáraknál 246.104, bácskaiaknál 3,435.157.

Az idei év áprilisában a helyzet így alakult: Betétkönyvecskéken bácskai részvénytársaságnál 557,176.869, a bánátiaknál 394,077.613 dinár, szrémiéknél 161,258.082 dinár. Bánáti szövetkezeteknél 9,352.926, bácskaiaknál 28,352.773, a szrémiéknél: 13 millió 83.0616 dinár. Bánáti takarékpénztár 10,54.89, bácskaiaknál 45,5866.6944. Folyószámlákon bácskai részvénytársaságoknál 123,990.043, bánátiaknál 46077.611, a szrémiéknél 5,771. 894 dinár. Bácskai szövetkezeteknél 582.941 dinár. Szrémi szövetkezeteknél 75.090, bácskai takarékpénztáraknál 17 millió 492.439 dinár.

Több mint száz adótárgyalást tartanak meg naponta Szuboticán

A 23, 24, 25 és 26-iki adótárgyalások sorrendje

A szuboticei adóigazgatóság mellett működő adókövető bizottság naponta átlag száz szuboticei adófizető adótárgyalását intézi el. A tárgyalások naponta már reggel hét órakor kezdődnek és egész napon át tartanak. Julius 23-án szerdán a következők kereseti és forgalmi adóját állapítják meg:

Szabó Miklos, Schaffer József, Romics Vince, Zöldi József, Rapaics Todor, Adám Robert, Copf Ignác, Lányi Béla, Lövi Dávid Hofmann József, Krizsnovics Fomoné, Littmann Sándor, Sztarek Dezső, Baesa József, Trisics Todor, Ottenbacher Alajos, Marja nov Zsárkó, Stein Mór, Sefesics Mátyás, Mrđjanov Milán, Ulreich László, Brummer Antal Kriszháber Dezső, Bájtes Anđrija, Glied Armin, Kmetz Anđrija, Bagi K. Mihály Bartusevics Márkó, Kujundzsics Sime, Cíler Antal, Krausz Ernő és neje, Kriszháber Hedvig, Reich Lajos, Herz János, Tonkovics Dancso, Fejes Károly, Bakalics Csedomir, Szőlősi Antal, Jevries Milivoj, Vetro Iván, Virág Iván, Felvinci György, Drakulics Iván Krausz Sándor, Rónai Armin, Rieger és Hunyadi, Koltér és Hovány, Engelszmann Zoltán, özv. Hász Károlyné, Sándor Ferenc, Donát Lipót, Stein Lipót, Polyak Jakov, Fürsz Lipót, Szonnenfeld Abraham, Meiszter Jenő, Milojkovics Dragolyub, Bedreg Mátyás, Kopilovics Blasko, Nagy Lajos, Zsulyevics Todor, Morgenstein Aladár, Maurer Antal, Sztojánovics Maksz, Pezseries Joco, Redler Fülöp, Török Simon, Vicei Mátyás, özv. Ronsza Józsefné.

Csütörtök: Balog Rozália, Franzer András, Berkes József, Fillingner és társa, Kovács Béla, Kohn József, Bergl József, Nagy Mihály, Sindrics Antal, Eng'er Mátyás, Torma István, Tumbász István, Csamprag Sztevan, Ötvös Ilona, Gergely György, Beck Imre, Harangozó Etelka, Velicki Sándor, Kujundzsics Jakov, Franciskovics Vince, Boros Béla, Simir Matije, Horvát Luka, Kikics Lajos, Matkovics Károly, Vlakalics Ignát, Weiss Sámuel, Beslagovics Péro, Síkora Péter, Rákics Makszim, Knezsevics Djeno, Malinko Mihály, Kaff Arnold, Glied Gyula, Horvát

József, özv. Bojnocki Józsefné, Spazzer János, Sugár András, Birkás és társa, Ramza Ferenc, Schechter Salamon, Wiesz Dezső, Schlanger Miksa, Buchvald Gyula, Heizler Benő, Basics Márkó, Lénárd testvérek, Frenkel Ferenc, Braun Lázár, Mamuzsics Iván, Paloc Mór, Kain Lajos, Szilvási Ferenc, Hnusz Rudolf, Kudlik Károly, Machnitz Sámuel, Markovics Dimitrije, Neuhausz József, Balázsevics Pál, Mirkovics Mór, Vujevics Benő, Weisz Hugó, Barucs Hermann, Spitzer Ferenc, Godár József, Baesa Imre, Polyakovics Antal, Káro Irén, Nagy Károly, Danyi István, Demeter Imre, Hermann Sámuel, Vigh Lajos, Strauss Ferenc, Munka, Az Ujság, Kreci A. Nándor, Mezei Ferenc, özv. Sztéfanovics Mihályné, özv. Mándics Lajosné, Kende Ferenc, Sebestyén Géza, Vajdasági dobozgyártó, Heller József, Benke Antal, Komáromi János, Rogics Márton, Makareva Sztana, Soksics Pál, Vukovics Lujzia Huber József, Vermes Károly, Woegel Zsiga, Sipos Károly, Platinus Iván, Pauk Gáspár, Rozner Jakab, Fűzi Vilmos.

Péntek: Reiter László, Horvát Sándor, Mekka, Richter János, özv. Kalmár Jenőné, Bezzeg Károly, özv. Somogyi Ivánné, Vukovics Antun, özv. Schlesinger Jozsefné, Háringás József, Szendi Mária, Hoffmann Károly, Mihica József, Matkovics Mária, Csákány Mária, Fekete Karolina, Török Zsuzsanna, Ujházi Róza, Hirn Rózi, Háhn Jolán, özv. Roth Jakabné, Vulkán, Vitánovics testvérek, Stein Manó, Gutmann Ferenc, Valanán Gyuro, Grossz Juliska, Stein Ignac, Rigó Ferenc, Tab Izor, Pirisi József, özv. Fiedor Gyuláné, Repovics Dezső, Szombati Sári, Blaha József, Rozsa Imre, Majerhoff Adolf, Schlesinger Ignát, Bartos Márton, Havas Béla, Krausz Adolf, Cáller Dezső, Kosztics Steván, Deutsch József, Donát Artur, Révész József, Nyilass József, Adám Imre, Sváb József, Szend Oszkár, Bachinger Frigyesné, Hollender Oszkár, Kucor József, Beck Mária, Hollender Jenő, Jágics Tilka, Hanák Margit, Vojnovics Jeliszaveta Varga Matild, Szarvas Géza, Peics Gavra, Pavlakovics Erzsi, Miklenovics Nándor, Sedrics Katarina, Parkovics Anna, Hermann Lea, Herzog testvérek, Mezőgazdasági és hitelbank, Goldmann Sándor, Lengyel Armin, Kemény Hermann, Szabó Ervin, Stadler Mor, Vértési Béla, Decsi Jenő, Goldszmann Gábor, Káics Péter, Dekvics Alekszandar, Roth Ella, Mitler Gyula, dr. Heizler Zoltán, Lendvői József, Kovacsev Martin, Burszki Mária, Po-

HÁZIASSZONYOK

ha BEFŐTTET és ZÖLDSÉG-féléket romlás ellen megőrizni kívánják, használjanak csak

GURKINT

lyakovics Adám, Rudics Márkó, Franciskovics Kata, Putovác Isza, Vidakovics Toma, Vujkovics Adám, Csakos Antal, Kujundzsics Mária, Tomik Károly, Ivics Andrásné, Krnyajszki Lazarev Dusan, Szudarevics Pero, Hoffmann Gusztáv, Bartalos Anna.

Szombat: Pataki Mária, Brajko Anna, Szvitko Sztevan, Daku Jovan, Vidakovics Kálmán, Gabrics Jusztin, Miatov Vladimír, Brajko Szever, Manschfeld Mihályné, Göncöl Andrásné, Kis István, Pilies Milan, Pavlovics József, Vojnics Z. Luka, Tóth Iván, Farkas Lukács, Gosztovics Mane, Pribics Milán, Szantics Batua, Ruzsics Roko, Lőrinc Mátyás, Sebek Ivan, Bleier József, Ivics Andrásné, Kujundzsics Luka, Mándics Veco, Pavlukovics Markoné, Orcsics Ivoné, Cvijin Magda, Ivics Antunné, Márkus Mária, Rackó Mihály, Krnyajszki Péterné, Szekulics Joszip, Orcsics Blaskoné, Reiner Lázó, Antal András, Jelacsics Sztevan, Vujkovics Lajos, Bukvics Sztevan, Mészáros Péter, Ispánovics Lázár, Mátics Gyuka, Balog Bernát, Bain Lázár, Szüpiics Pero, Faragó Danilo, Bunyevacska Matica Neuvirt Katalin, Taskovics Lázár, Vujkovics Lujzia, Szaulics Grga, Merkovics Gyura, Soksics Paja, Csapó Sztevan, Franciskovics Joco, Vukov P. Velimir, Evetovics Vince, Rudinszki Frányó, Zsarnócai József, Temunovics Ferenc, Miatov Toso, Takács Mihály, Peics Marko, Baesics P. Marko, Vojnics Tunics Sztevan, Irsai Józsefné, Kovacs Sztevan, Csipak Ferenc, Kurai Mária Szabó Sztevan, Rukavina Lajos, Koprinovics Jozefin, Patocs Sztevan, Polacsics Józsefné, Kozma Vince, Ivics Milena, Zvekanovics Nikoláné, Weisz Hugóné, Boldog Adám, Rudics Gyura, Gerber Jusztin, Sztantics Lajos, Winkler Dezső, Gál Ignác, Kramarics Arpad, Hajvet Mihály, Andrasics Frányó, Szommer Péter, Vujkovics Lázóné, Antal Sztevan, Tikvicki Sztevan, Szobonya László, Basics P. Péro, Horvátovics Károly.

A noviszádi kereskedők küldöttsége a segédbánnál. A noviszádi kiskereskedők ötagu küldöttsége Szekulics Dusanak, a kereskedők és gyáriparosok egyesületi titkáranak vezetésével felkereste Nikolics segédbánt, akit arra kértek, hogy a bánság engedje meg a kiskereskedőknek, hogy az üzleteiket este nyolc óráig nyitva tarthassák. A segédbán szívélyesen fogadta a küldöttséget és ígéretet tett arra, hogy ennek a kérdésnek megoldásánál a kiskereskedők érdekeit is szem előtt fogják tartani. A küldöttség még arra kérte a segédbánt, hogy a zárórendelet végrehajtásának következtében megszabott egyes büntetések-nél a bizonyító eljárásnak is adjanak helyet.

A noviszádi mintavásár látogatói 50 százalékos vasúti menetdíj kedvezményt kapnak. Szekulics Dusan a noviszádi mintavásár ügyvezető igazgatója pénteken Beogradban járt, ahol a közlekedési miniszteriumban lépéseket tett abban az irányban, hogy a noviszádi őszi mintavásár kiállítását és látogatói 50 százalékos szállítási és menetdíj kedvezményben részesüljenek. A közlekedési miniszteriumban ígéretet tettek arra, hogy azt az ügyet kedvezően fogják elintézni.

Rosszul nevelt őszibarackfák nyári alaktásáról és nyeléséről ír az illusztrált Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a lugas szőlő nyári gondozásáról, az alma- és körtefák legveszedelmesebb betegségeiről, a gyümölcs és esemeszölő szedéséről, a vértetű irtásáról, a málna betegségeiről stb. A dusan illusztrált színes műmellékletű lapokból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, VIII., Rákóczi-ut 51, IV. emelet 5) egy alkalommal díjtalanul küld mutatószámot.

MA DÉLUTÁN 5 ÓRA 30 PERCKOR:

Szombor-Noviszád válogatott

NAK pálya, bíró: Mangh.

Noviszádot a reváns vágya fűti, Szombort pedig, hogy beigazolja 5:1-es győzelmének realitását. Az előjelekből ítélve, valószínű, hogy a százszázalékos véleménykülönbség terén körülbelül ötvenszázalékos kölesönös engedményre kerül a sor. Noviszád esetleges győzelme messze el fog maradni a négy gólkülönbségtől, sőt örülnünk kell, ha egyáltalán győzni tud. A noviszádi válogatott csapaton az utolsó 24 órán belül többrendbeli változtatás történt, mert néhány játékos hivatalos elfoglaltsága és sérülése miatt lemondta a válogatott mérkőzésen való részvételt. Különösen Antonics távolmaradása érzékeny veszteség,

mert a centerbe nehéz megfelelő helyettest találni.

A szombori csapat összeállítása kitűnően sikerült, a játékosok egytől-egyig pompás formában vannak. A csapat legveszélyesebb része a csatársor, játéka a kiváló noviszádi közvetlen védelem ellen, elsőrangú futballeszemegének ígérkezik. Szomborban, főként noviszádi oldalról itt-ott durvaságok jelentkeztek, reméljük ma ezekre nem kerül a sor. Minimális noviszádi győzelem a tippünk.

A válogatott mérkőzés előtt a Szlovénia a petrovaradini Hajdukkal játszik barátságos mérkőzést. Bíró: Dobsinszky.

Jugoszlávia és az Egyesült Államok csapata már bejutott a montevideói világbajnokság elődöntőjébe

A montevideói futball világbajnoki küzdelmek során pénteken Uruguay csapata 1:0 minimális gólaránnyal legyőzte Perut. A még hátralévő selejtező mérkőzések a következők: Julius 19 Franciaország—Csile, Argentína—Mexiko, július 20 Brazília—Bolívia, Belgium—Paraguay, július 22 Argen-

tina—Csile, Románia—Uruguay.

Az elődöntő küzdelmekbe négy csapat kerül, ezek közül Jugoszlávia és az Egyesült Államok részvétele már elintézett dolog, A másik két résztvevő a papírforma szerint Argentína és Uruguay lesz.

Kiváló eredmények a német atlétikai bajnokversenyen

Az északnémet atlétikai bajnokságokon néhány kiváló eredményt értek el. Képünk a kiváló versenyzőket mutatja. Balról-jobbra: Köchermann 7.97 cm távugrórekordját belépés miatt nem igazolták; Ellen és Inge

Braunmüller, akik női bajnokságot nyertek, tek. Ellen 40.27 m. gerelyvetésével új női világrekordot állított fel. Körnig, a százmétert 10.4 mp alatt futotta.

Az odzsaci tennisezők ma Beeskereken mérkőznek a Hartmann serlegért, az alábbi összeállításban: Flaman, Dr. Ertl, Leszmeiszter II., Bilek, Matheisz Lenke, May Lenke, Matanovics Jelena.

Sporttelepet kérnek a községtől a bácskogradistai egyesületek. Bácskogradistén a Szokolegylet, az Önk. Tűzoltó Testület és az Atlétikai Klub vezetősége közös beadványban fordultak az előjárósághoz s megfelelő sportpálya kijelölését kérik. A beadványban hangsúlyozzák, hogy a mostani pálya a vásártéren nem alkalmas, rajta de-

lel a csorda és csürhe, vásárok után tele van gödrökkel, lyukakkal és tele szeméttel. A törvény alkalmas sporttelepek kijelölésére utasítja a községeket. Jorgovics jegyző a beadvány átvételkor kijelentette, hogy a maga részéről jogosnak találja a kérést s mindent megtesz, hogy a kérvényező egyesületek alkalmas sporttelephez jussanak.

Deszkát, léceket és épületefát
legolcsóbban LIŠIĆ FATELEPÉN Temerinul ut
CSATORNÁN TUL 1705

KORZO KERT-MOZI

Július 20-án

KÉT SZENZÁCIÓ EGY NAPON!

Harold Lloyd
mint hős

és

ROD LA ROCQUE és DOROTHY GISH

Newyork éjjel

A temerini TC és a Juda Makkabi mérkőzése

A Juda Makkabi vezetősége felkért bennünket a következő sorok közlésére: „A temerini mérkőzés eldurvulásáért nemcsak a bíró hibás, hanem elsősorban a testi erejüket tulságosan igénybevett temerini játékosok, akik a fanatikus temerini közönség hangos zajától kísérve úgy mentek neki játékosainknak, mintha csak az lett volna az egyedüli céljuk, hogy tönkre tegyék őket. A bíró legfeljebb csak abban hibás, hogy erélytelenségével nem tudta meg akadályozni a fokozatos eldurvulást.

Nem felel meg tehát a valóságnak a temerini tudósítás ama kitétele, hogy a „Makkabi a második féldőben durvasággal igyekezett megszerezni a vezetést” valamint a többi a Makkabi állítólagos durvaságára vonatkozó utalás. Ellenben igaz az, hogy Kacaf Jenő játékosunkat úgy elfaultolták, hogy a karját ficamította és a röntgenvizsgálat törést is állapított meg és 4 hétig semmiféle mozgást nem szabad végeznie, továbbá Szőke Zseljket, Abt Jánost és még egy-néhány játékosunkat pedig annyira munkába vettek, hogy dagadt lábakkal és bokákkal tértek vissza.

A temerini játékosok, az ujságokban előre beharangozott győzelmet durvasággal akarták kivívni és miután az játékosaink lerugásai dacára sem sikerült, tudósítójuk úgy igyekszik a dolgot beállítani, hogy ennek a Makkabi és a bíró az oka.”

—o—

AUG.

3

POLGÁRI MAGYAR DALOSKÖR
NYÁRI MULATSÁGA A LÖVÖLDÉBEN

A noviszádi Trgovački Omladina felkéri a kijelölt elsőcsapatbeli játékosokat, hogy ma délután 3 óra 30 perckor jelenjenek meg a klubhelyiségben. A csapat Szrem szki Karlovcin mérkőzik az ottani Szoko ellen.

Az Odzsaci S. C. ma Oszijeken mérkőzik az Odzsaci Kupáért. Az Odzsacin ma megnyíló kiállítás miatt az OSC megváltoztatta eredeti programját és Oszijekre látogat el kupamérkőzésre. A Gradjanski lesz az OSC ellenfele, kemény dió az OSC számára. Az odzsaci csapat az alábbi összeállításban szerepel: Katona, Hügl, Horváth I, Schuy, Weisz, Knöbl, Kanyo, Gessler, May, Gruics, Horváth II.

Magyar győzelmek a katonatiszti Európa-vivóbajnokságokon. Az Osztenében folyó katonatiszti Európa-vivóbajnoki küzdelmek során a kard csapatversenyt Magyarország nyerte. A kard egyéni versenyben Európa bajnok lett Piller (Magyarország). 2. Laszkovszki (Lengyelország). 3. Uhlyarik (Magyarország). 4. Anselmi (Olaszország). 5. Nagy (Magyarország). 6. Maszlai (Magyarország). 7. Rády (Magyarország). 8. Idrányi (Magyarország). 9. Fellner (Magyarország).

Ma kezdődnek Blédben a nemzetközi evezősversenyek

A védnökséget Őfelsége Mária királyné vállalta

A jugoszláv evezős-szövetség vasárnap rendezte meg nemzetközi evezős versenyét Blédben. A belföldi evezősegyesületek közül eddig a következők jelentették be részvételüket: Gusar, Szplit, Krka, Sibenik, Beográdi evezős egyesület, Beograd, „Dunav” Pancsevo, „Gusar” Zágreb, Horvát evezős egyesület, Zágreb és a Ljubljana Sportklub. Az olasz evezősegyesületek szövetségüktől nem kaptak engedélyt arra, hogy a blédi evezősversenyeken résztvegyenek, annak ellenére, hogy a pólai Capo d Istria ígéretet tett, hogy a versenyen biztosan résztvesz. Ugyancsak lemondták a versenyeken való részvételüket a magyar és az osztrák evező-

egyesületek is. A rendezőség mindezek ellenére intézkedéseket tett, hogy utolsó pillanatban is felkeltse a külföldi evezősegyesületek érdeklődését a blédi versenyek iránt.

Az evezősversenyek fővédnökségét Őfelsége Mária királyné vállalta,

a diszválasztmány tagjai pedig a következők: Zsvkovic Petár miniszterelnök, a hadügyminiszter, a földművelésügyi miniszter, a kereskedelmi, a pénzügyi és az egészségügyi miniszter, valamint Szerbec Dusan dr. drávai bán és Tripkovic Száva hadseregparancsnok.

Oszijeki Szlávia—Jugoszlávia mérkőzés lesz ma Beogradban. Minthogy a két csapat résztvesz az országos bajnoki küzdelemben, a mai találkozó izelítő lesz a szeptemberi küzdelmek várható esélyeit illetőleg.

A temerini T C Petrovácon. A temerini TC ma délután Petrovácon mérkőzik a Szlováeskiával. Mindkét csapat jó formában van. A TTC kiscsapatja győzelme valószínű.

Hatvan év előtt üzent hadat Franciaország Poroszországnak

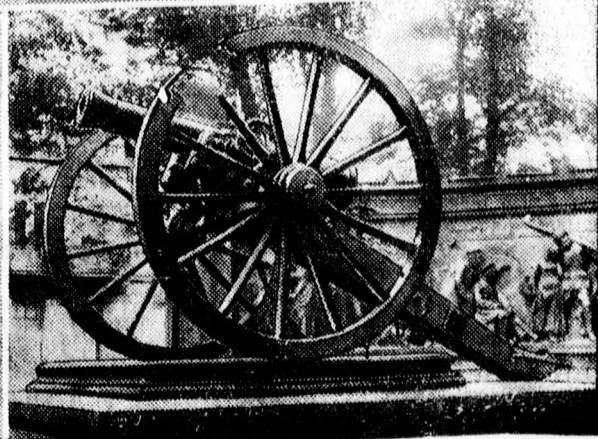
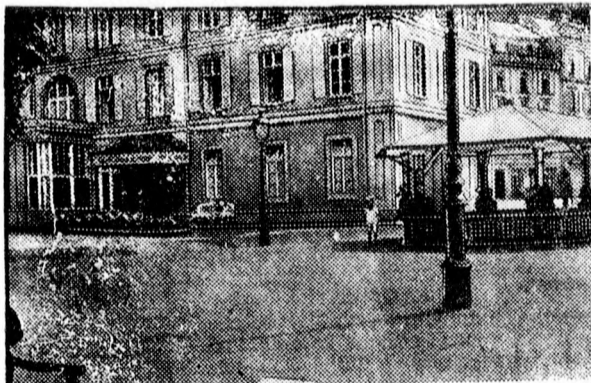
Tegnap volt 60 éve, hogy III. Napoleon francia császár hadat üzent Poroszországnak, amely a többi német államokkal szövetségben vonult Franciaország ellen. A há-

boru, a hadatüzenő III. Napoleonnak trónjába került, míg Bismarck megalapította az egységes Németországot. Alábbi képeink a nevezetes évfordulóval állanak összefüggésben:

I. Vilmos porosz király. Németország első császára

III. Napoleon Franciaország utolsó császára.

Fenn baloldalt: Bad Ems főtere, ahol 1870 július 13-án I. Vilmos tárgyalta Benedetti francia nagykövettel, de miután nem tudtak megegyezni, következett a francia

hadüzenet, Bismarck kancellár, aki megteremtette Németországot. Alsó sor: Moltke tábornok, a német hadsereg parancsnoka, egy ágyú a hetvenes hadjáratból.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

B. Ida, B. Határozott formaérzéke és tehetsége is van, egyetlen hibája az, hogy Ady Endre zsenije teljesen elnyomja és saját magát nem tudja megszólaltatni, mindenütt Ady szól a verseiből. Melegen ajánljuk, próbálja meg és kísérletezzék más költők olvasásával, hogy megszabaduljon az Adyhatás alól. Ha ezt megtette, megint írjon verset. Ha ekkor sikerül a vers, érdemes foglalkoznia a versírással, ha nem szakítson vele.

Golubica, Noviszád. Népdalok, hangulat és ritmusfoszlányai maradtak meg a verseiben, amelyeket kezdetlegesen tákoit össze. Nem közölhetők.

NYILTTÉR*

Köszönetnyilvánítás

Ezton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk

VUJKOVICH PÁL

temetésén megjelentek, vagy nagy fájdalomukat részvétükkel enyhíteni igyekeztek

Noviszád, 1930. július 19.

A gyászoló család

A VEL. BECSKEREKEN 27 ÉV ÓTA FENNÁLLÓ ENGEL-FELE, most

ÉRSEKI KÖZÉPISKOLA KONVIKTUSBA

AUG. 15-IG LEHET JELENTKEZNI

Kivánatra prospektust küld a vezetőség

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy ujonnan átalakított vendéglőmben ma nagy

TÁNCMULATSÁGOT

rendezek. Elsőrendű tamburazene, jó italokról, hideg ételekről gondoskodva. Szíves partfogást kér

Sípos Lajos vendéglős, Rumenka

Kiadó lakások

A Kis Limán Strazsilovo ucca 11. számú új épületben a II. emeleten, gáz, vízvezeték és központifűtésű felszerelt modern 4 szobás lakás, a megfelelő mellékhelyiségekkel kiadó. Azonnal beköltözhető. Ugyanezen ház I. emeletén, mint a II. emeleti lakás, valamint a földszinten egy füzetelenség november hó 1-re kiadó. A lakások és feltételek megtekinthetők naponta ugyanott a háztulajdonosnál a II. emeleten. 3023

Eladó

3144

a sztáribecseji határban a községtől 5 kilométerre a kövesut és vasútállomás mellett egy tagban, kitérő új és bőséges gazdasági és lakóépületekkel 33 ker. láncc föld tengeri vetéssel vagy anélkül, átvehető azonnal vagy október hó 1-én. Bővebbet a tulajdonosnál:

Komáromi József, Sztári Becsej, Vilsonov ulica 28

A külföld humora

— Miért van ön a börtönben?
— Mert lekéstem a vonatot.
— És ezért került börtönbe?
— Igen, az a vonat volt, amellyel a határon kellett volna átjutnom.

(Pages Faies)

Hogyha egyszer titkos utakon kell járnod,
Semmiképp sem szabad PYRAMOT használnod,
Mert ha akarod, hogy észre ne vegyenek,
Cipőid ám nehogy fényesek legyenek...
ILYENKOR használhatsz bármily „cipőkrémet“

És titkos céljaid biztos, hogy eléred!
ELLENBEN ha célod elegánsnak lenni
És társaságokba „comme il faut“ elmenni,
Akkor NÖVÉNYI PASZTA legyen veled,
Mert PYRAM a fény, mert PYRAM az élet!

TERRASZ KINO PALICS

Vasárnap

ASSZONY A HOLDBAN

Főszereplők: GERDA MAURUS, WILLY FRITSCH

Előadások kezdete pont 9 óra. Helyárak felnőttek 10, gyermekeknek 6

Elsőrendű 2502
FÜSZER és CSEMEGEÁRUT
vásárol
V. KOLARSKINÁL
Novisád, Kr. Aleksandra u. 1

Tökéletes német szerb
GYORSIRÓNÓ
irodai gyakorlattal és
részbeni jártassággal a
könnyvitelben, azonnal
felvétetik
Ajánlatokat „Jövő“ jel-
igére a kiadóba. 3133

Kirakatüvegek leg-
olcsóbban Vitrum tü-
kőgyárban, Novisád,
Futoski put 137. 2222

HAZASSAG

SZAZ szónak is egy a vége: FÉRJHEZMENNÉK! Sokkal fiatalabb vagyok, semhogy egyedül tudnék szüleimtől örökölt földbir- tokomon gazdálkodni. — Csakis olyan keresztény férjet keresek, aki szereti a tanyai életet. Jövendő- belimről vagyont nem ki- vánok, ellenben főfeltétel: becsületesség, munkaszer- tet. Levelet „Takaros me- nyecske“ jelíggel a kiadó- hivatal továbbít címre. 3145

AZ IDŐ lassan eljár, kö- zel vagyok a negyvenhez, legfőbb ideje, hogy meg- nősüljek. Nyugdíjas állás- ban lévő keresztény erdő- mérnök vagyok, anyagiak hiányát nem érzem, jöve- delmem gondtalan megél- hetést nyújt. Miután állá- somat semmiféle vagyoni- nal fel nem cserélem, tehát nősülésemnél eltekintek a hozománytól. Szoliditása, háziastermészeti hőlgy le- velét kérem „Erdel ma- gány“ jelíggel a kiadóba. 3146

38 éves róm. kat. vallású intelligens, komoly volt pillóta és éveken át ura- sági soffőr, megismerkedne házasság céljából komoly, vagyonos házas nevelésű urleánnyal. — Leveleket „P. L.“ jelíggel a novi- szádi kiadóba kér. 3121

ELADÓ

STRANDUTON nagyobb ház több lakás és üzlet- helyiséggel eladó. Bőve- bet Novisád, Magyar-u. 65. 3160

ELADÓK: egy szalón, egy ebédlő és egy fél há- lószoba berendezés, egy keresztúros zongora érc- páncéllal, 3 pedállal, két fonográfkészülék kb. 1000 hengerrel. Röhrig Anna Novi Vrbász 354/1. 3140

SAROKHÁZ jól beszer- vezett fűszerüzlettel Novi- szád központjában eladó. Cím Schmolka hirdetőben, Novisád. 3147

Eladó Fiat autó 501-es generáljavított, új ducce- lakozás, 4 új gumival. Su- madijska ul. 20. 3152

KÉT VALÓDI faj és két- hónapos farkaskutya olcsón eladó. Novisád, Kamenicka ul. 20. 3126

Házeladás. Egy emeletes bérház uccai helyiségekkel, portállal, az átjárókapui két uccára nyílnak, a város köz- pontjában, elköltözés miatt olcsón eladó. — Bővebbet Hönigsberg Otto, Novisád, Dunavska 9. 3161

ELADO: Wertheimkassa, íróasztal, fehér háioszoba- butor, gyermekágy, vas- mosdó, spartherd. Novisád, Szarajevska ulica 15. 3170

JÉGSZEKRÉNY olcsón eladó, Novisád, Zseljez- nicska 26, fűszerüzlet. 3171

TELEPEN, a ref. templom mögött házhelyek eladók. Bővebbet Jovan Aranjeva 29. Novisád. 3087

AJTÓK, ABLAKOK, AB- LAK-RÁCSOK, VASTRA- VERZNIK minden nagy- ságban jó állapotban EL- ADÓK. — Megtekinthetők naponta 8—9-ig délelőtti Novisádon, Kralja Alek- sandra 7, az udvarban. 2923

FÉLTEHERAUTO újabb típusú Ford kocsi eladó. — Szíves megkereséseket „Kitűnő állapotban“ jelíge alatt a noviszádi kiadóhi- vatal továbbít. 3132

ELADÓ egy 14 HP. Deutz-féle motor dinamo- val, villanyvilágításra al- kalmas. — Megtekinthető Czink Ferencnél, Titel. 3148

FAJTISZTA Leghorn ka- kasok darabonként ötven dinárért eladók Viktoria farmnál, Palicson. 5392

Gergely-féle 50-es, lámpa és melegvíz fűtéses keltető- gép és 17 kötet Tolnai Világ Történelem eladó. Novisád, Ustavska 28.

ELADÓ

egy elektromos motor

3,3 lóerős, a noviszádi áram- hoz, begyújtóval. A motor csak rövid ideig volt használatban. Érdeklődni lehet:

Jovanović Bogdanov-nál
Novisád 3128

Hirdessen a
Reggeli Ujságban

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap

Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

ALLAST KERES

KÖNYVELŐ szerb, né- met, magyar nyelvtudással, több éves gyakorlattal ál- lást keres. Megkereséseket „Komoly“ jelíggel a szu- boticai kiadóba. 5380

SOFFŐR, 35 éves, intel- ligens, többévi gyakorlat- tal állást keres. — Szíves megkereséseket „Soffőr“ jelíggel Graff József, Stari Becsej címre kér. 3101

FÜSZER-FESTÉK keres- kedősegéd, négy gimná- ziumot végzett, állást keres. Novisád, Szibinjanin J. ulica 50. 3154

FINOM FEHÉRNEMŰ- VARRÓNÓ, ki férfinag var- ráshoz tökéletesen ért, napi 30 dinárért házhoz ajánlko- zik. — Felter J. Novisád, Zseljeznicka u. 92. 3158

Fiatalkorú borbély- segéd azonnali belépésre állást keres, vidékre is el- menne. Plefikozics Mihály Sombor, Brankovicseva ul. 28. szám. 3166

KIADÓ

HÁROM SZOBA, elő- szoba mellékhelyiségekkel, azonnalra kiadó. Gyivano- vics Novisád, Málí Liman, a rendőrséggel szemben. 3157

HÁROM szobás lakás esetleg irodának is, augusz- tus 1-ére kiadó. Novisád, Mileticseva 11. — Bővebbet Zurkovic, Njegoseva ul. 7. 3155

Kiadó egy üzlethelyiség portállal és 2 mellékhelyi- ségekkel a főuccán. Bővebbet Hönigsberg Otto, Du- navska ul. 9. 3162

KIADÓ különálló villá- ban: négy szoba, előszoba konyha, speiz többi mel- lékhelyiségekkel, esetleg két lakásra is osztható és így lakásonként is kive- hető. Azonkívül kiadó két szoba, konyha, előszoba mellékhelyiségekkel. Bő- vebbet Novisád, Futoski put 101. 3142

A külföld humora

— Meg tudná nekem mondani uram, hogy tudnék a vízhez jutni?

PARCELLÁZOTT NAGYBIRTOK!

Eladó több száz katasztrális hold elsősosztályu szántó és mező föld épülettel és anélkül 6—8.000 dináros árban katasztrális holdanként, kedvező fi- zetési feltételek mellett. Bővebbet

OSIJEK, Kolodvorska ulica 20. 3175

A szentai és Szentá környéki gazdaközönség és tanyavilág legked- veltebb és legolvasottabb lapja a

SZENTAI UJSÁG

Mutatványszámot díjlanul küld a nyesek kiadóhivatala. 3153

Dinka Péter és Társai nyomdája Szentán

Szerkesztésért és kiadásért felel:

TOMAN SANDOR

LIFKA KERT MOZI

Csütörtöktől—vasárnapig

Luxus film!

Látványos ujdonság!

Az ucca leánya

London ragyogó éjszakai életének tükré ez a történet. Nem a nyomor, hanem a fényűzés, gaz- dagság és pénz dominálja ezt a filmet.

Főszereplők:

JACK TREVOR
Mabel Poulton, Hans Mierendorf

Előadások kezdete 6 és 9 órakor,
vasárnap 4-6 9 órakor. Kedvező időben a Kertben

KÉT SZOBA konyha dseizből álló lakás aug. 1-re kiadó. Kamenicka ul. 1. Oriental szemben. 3077

VOLT NAGY pékműhely raktárnak is alkalmas la- kással és üzlethelyiséggel kiadó. Novisád, Futoski put 78. 3165

ÜZLETHELYISÉG (je- lenleg borbély üzlet) kiadó. Ugyanott egy száraz pince is kiadó. Novisád, Futaki ucca 60, vendéglő. 3106

NAGY ÜZLETHELYISÉG augusztus 1-től kiadó, Jevrejska ul. 12 Novisád. Bővebbet ugyanott a ház- tulajdonosnál. 3117

KÉT SZOBA, előszoba, konyha, speiz augusztus 15-re kiadó a Stranduton, Novisád, Nisztoran. 3139

KERESLET

Keresünk azonnalra nagy-obb műhelyhelyiséget a belvárosban. Cím Schmolka hirdetőben. 3163

TANONC fizetéssel azon- nal alkalmazást nyerhet Kertész Mór férfitavat ke- reskedésében, Novisád. 3138

KÉTSZOBÁS butorozott lakást keresek négy felnőtt részére. Cimeket Guttmann trafikba, Novisád, Postan- scka ucca 14. alá kérek. 3127

FÉREGMENTES szoba- konyha, vagy szoba-elő- szobás lakást keresek, ma- gányos tisztviselőnek. Ésetleg a Kis Limánon. Cím a noviszádi kiadóban. 3167

FASZAKMÁBAN jártas ügynököt, ki helyben jól be van vezetve, azonnalra keresek. Jelentkezni a no- viszádi kiadóban. 3103

KERESEK 13—14 éves erősebb fiut inasnak, 4 évre teljes ellátásra és ruházásra. Nonnenmacher Endre és Fia, vas-, üveg- és fűszer- kereskedés, Titel. 3130

BICIKLI jókarban levő megvételre kerestetik. Cím a noviszádi kiadóban. 3174

ÜGYES vas- és rézesz- tergályos felvétetik. Stern garázs, Novisád, Futoski put 68. 3176

Gazdák!

Az őszi vetőmagot az elismert

ABAVIT-B

univerzális csávazó- szerrel pácolják.

Kapható mindenütt!

Vezérképviselő:

Filip Metzger
Novi Sivac

Ügyes gyári munkásnő

felvétetik 3173

Safarikova ul. 25

KOLONFÉLE

HÁZI KOSZT (koser) kapható Mencilnél, Novi- szád, Futoski put 35. 3151

KÓSERZSIR, tiszta, kilo- grammonként 35 dinárért kapható Boszkovitznál No- visád, Ustavska ulica 13. 3125

Jégszekrényt

legkevesebb jégfogyasztá- sal magánosok, mézárások garantált jó s olcsó minő- ségben Ujváry Ferenc asztalosnál Temerin sze- rezhetik be. Árlap ingyen. 2208

G I P S Z menyezetek, menyezett rozetták, hom- lokzat díszítések, kerti fi- gurák legolcsóbban Károlyinál, Novisád, Ki- szacska 1. épület és deko- ratív szobrász. 2939

BETÁRSULNÉK kisebb vállalatokhoz 10—1500 dinár készpénzzel vagy kiadóm használatba. Megkerese- sek a noviszádi kiadóba „Biztos“ jelíggel. 3136

Szuboticán a Reggeli Ujságnak apróhirdetéseket és hirdetéseket kiadóhiva- talunk, Alexandrova u. 9. és a Rádió Reklám (Wilsso- nova u. 8.) vesz fel. 5288

PAUL MARLE

Emberek és foglalkozások

Különbé emberekkel, típusokkal, mentalitásokkal, foglalkozású emberekkel találkozom.

Mindenki a másikat irigyli, senki sincs önmagával megelégedve. Ez az ő hibájuk. Én meg voltam magammal elégedve, ez volt az én hibám. Most nem vagyok megelégedve s ez a legnagyobb hibám.

Az orvos. Panaszkodók, szitkozódók, mérges. Ma minden második ember orvos. És nem fizetnek a páciensek; hitelre megy az egészség is; az embernek ezenkívül nincs egy szabad perce sem, este, éjjel, hajnalban felesőngenek, sürgős műtét stb. nem érdemes orvosnak lenni. Mennyivel könnyebb az ügyvédnek. Annak meg van a hivatalos órája, délelőtt tárgyaláson van, délután klienseket fogad és 6 órakor slusz. Bár ügyvéd lettem volna.

Az ügyvéd. Ki pörösködik ma? Nem érdemes senkit pörölni, ugysem lehet semmit behajítani. Inkább kiegyezik a hitelező. És ha van valami kis esőd — nem lehet semmit keresni. És amellettennyi az ügyvéd? mennyivel jobb a mérnököknek. Jövőjük van technika, fejlődés, haladás. Itt-ott akad min dig valami kis építkezés s ez náluk mindjárt ezreszekbe megy.

A mérnök. Hagyja kérem, nem is érdemes diplomás embernek lenni. Ki építkezik? Senki! Üljek be egy mérnöki irodába 1500 dinárért? Bár inkább hivatalnok lettem volna; annak nem fáj a feje, eszéjén és 15-én kapja szépen a fix fizetését és beosztott pénzéből él.

Hivatalnok. (Most nem a B listás!) Nem lehet megélni! Létminimumra sem elég. Hogy bírok 2000 dinárból családotól megélni? Semmi mellékkereset. Az utazónak meg van a fixe, a províziója, napidíja és nincs állandóan a szekáns főnök szeme előtt. Hja...

Utazó. Hol vannak azok a jó idők, amikor keresni lehetett? Nincs vevő, nincs rendelés, mindenki rezervált. Hiába való a vonatköltség, viszont ha az ember nem utazik, akkor még a reménye sincs meg. Tudja mit fogok csinálni? Én jól hegedülök. Elmegyek kávéházba muzsikálni; az a legjobb ma. Elnézem sokszor, hogy csak a tányérozásból milyen szép összegek jönnek össze. És amellettenyélmes foglalkozás, egész nap szabad az ember.

Zenész. Igen, amikor konjunktúra volt, mulattak az emberek lehetett valamit (!) keresni. Ma? Este tizenegykor üresek a kávéházak s az üres székeknek játszunk; hol a vendég, vagy pláne a mulató vendég? Beporolódott biztos a muzeumok antikvitásai között! Szeretnék egy nyugodt hivatalnoki állást.

Taxis. Nincs pénzük az embereknek, nincs fuvar, nekünk sem jut semmi.

Kereskedő. (Nem mertem megkérdezni)

Biztosító. Uram, biztosítson egy biztosítást. Örökké hálás leszek.

Könyvügynök. Ha a közönség olyan lenne mint én, akkor fényes dolgom lenne. Ha már ők nem — legalább én elolvasok minden könyvet. Mindenkinék melegen ajánlom az „Élet művészete” c. könyvet. Ennek alapján élek most.

Koldus. El van utazva. (Biztos valahol a tengerparton nyaral.)

Ford. Nem bírtam megkérdezni. (Nagy a gyanum, hogy panaszkodott volna és szeretne inkább Ford lenni!) (Én is!)

Szépsegkirálynő. (Azt hiszem most már ez is foglalkozás!) Ah, nagyon fárasztó az egész móka. Ha tudtam volna, hogy ilyen nagy lesz a rumli, igazán nem mentem volna el a választásra. (Önagysága nem nagyon a fektált.)

Boxoló. Hát mi az a pár kiütött fogaska? Semmi.

Távzongorázó. Nem hallgat rám, ő csak tovább püföli a zongorát.

Távizzadó. (Ez a legújabb foglalkozás.) Lehet azonban mellékfoglalkozás éjszaká-

ra; főképp ha másnap adótárgyalás, vagy váltólejárata van.

No és majd elfelejtetem: A karikatúrista. Ő egy megelégedett ember. Nincsenek oly magas adói mint Rotschildnak. Ilyenek re nincsenek gondjai.

A karikatúristán kívül még csak én nem panaszkodom. Elég, ha a többiek panaszkodnak. Mert ha nem panaszkodnának, akkor hogyan irtam volna én most meg ezt a cikket. (Lehet, hogy szegény olvasók ezután fognak csak igazán panaszkodni, de erről én most már igazán nem tehetek!)

Göblyösi kántor választás

Irtá: Mészáros Albertné

Nagy esemény lesz Göblyösön, kántor választanak. Ünneplőbe öltözött a falu. Apraja, nagyja a templomba igyekeznek. A paplak előtt sűrű tömegben áll a nép. Mária néni viszi a szót...

Csak jönne közöttük olyan, mint a megboldogult kántor ur vót. Ha eszömbe jut mingyán rivok.

Ugyan ne lögyön kend olyan érzékeny, szakítá őt félbe Bicók biróné. — Isten utóbb alig lehetett a hangját hallani.

Ha rákseb ölte szögénynek a gegőjét. Ölte ám a sok itóka, nevetett Bicókné. Hallitok mit mond? Szörnyűködött Mária néni.

Tovább tartott volna a párbeszéd, ha a plébános ur meg nem zavarja őket.

Hiveim! Megkezdődik a választás, igyekezzünk a templomba.

Megindult a tömeg. Templomba érve, mindenki sietett helyhez jutni. — Kivánesian pislogtak a kórus felé.

Megszólaltak az orgona sipjai... Szénássy Imre lágy hangon énekelni kezdett. Csen gö hangja meghatotta a hiveket.

Ugy énekel akár a csalogány. Mőgérteni mindön szavát, hagyta helybe egyik, másik.

Utána, Lassu Elemér következett. Tor kát köszörülve nevéhez méltóan fogott hozzá Bemegyek szent templomdba...

Orrhangjától megijedt a nép. — Olyan a hangja mint a repett kasztróje. Mint ha galuska lönne a szájába. Egyik megjegyzés a másikat érte. — Mindenki zugalódott, csak Mária néni volt megelégedve, fénytelen szeméből kiesordultak az örömkönnök és reszelve mormolta... Eppert olyan, mint a mögboldogut...

Utoljára Erdős Dezső került sorra. — Abrándos kék szemével körültekintett a sok kaságon és áhitattal énekelni kezdett...

A kereszfához megyek...

Kellemes hangja betöltötte a templomot. Gyönyörrel halgatta a nép.

Ez osztán mán töszl. Ami azt illeti, ért az ongoráhon. Tudja billőgetni. De még hogy tudni vinni az áriját, hagyta helyben Bicók bíró.

Elhangzott az ének. A jelöltek bizonytalanul hagyták el a kórust. — Vajon melyikük aratott sikert? Melyiküknek kedvez a szerenese?

Ezalatt a nép figyelemmel hallgatta a pap beszédét...

Hiveim! Véget ért a próba. A templom udvar árnyas oldalán az akácok alatt megkezdődik a szavazás. — Azt hiszem, hogy mindannyian megfigyeltük az énekeket? Nem kell senkire sem hallgatni, hanem mindenki a belátása szerint ítéljen és arra szavazzon akinek a hangja legjobban megtetszett. — Igyekezzünk megboldogult kántorunk helyébe méltó utódot választani.

Mária néni helyeslőleg bólintott. Tétovázott a nép, hogy kire szavazzon.

En Szénássyra szavazok, hát kend bíró uram, kérdé a harangozó Bicóktól.

En Erdős Dezsőre pályázok. Hát nem látí kend, hogy az még egész gyereök.

Ami azt illeti igaz, hogy még gyereök, de embör lösz belöle.

Kendel máma nem löhet düllözni évelödött a harangozó.

Aki nem szavazott az igyekezzen, hang-

zott a plébános ur érees hangja.

Bicókné töprengett. Melyik lögyön? Igaz, hogy Szénássy meglött embör oszt csarlaggya is van, rálérne szögényre a kereset, de a gyereöképü tul tösz rajta. No mög osztán számítássai is köll élni. — Hátha szömet vet a Ruzsikámra ha mögláti?...

Ugyan ne dangubázz má asszony annyi ideig, rivalt rá Bicók a feleségére.

Jó van no! Hát lögyön Erdős, nyögte ki nagy nehezen.

Ami azt illeti, legjobban mögérdemli, jegyzé meg bíró uram.

Mindenki szavazott már?

En még nem, jelentkezett Mária néni. No akkor rajta.

Lassu ur pájját ritkíti, akár a megboldogult kántor urat látnám. Rihatnám ha rá nézök.

Plébános ur elmosolyodott és szánalmasan simogatta meg Mária néni fonyadt arcát. A szavazás is véget ért.

Ugyan melyik lösz, kivánesiskodott a nép. — Talán csak nem az a haresa bajuszu?

Osztán ha az lönné, fakadt ki Mária néni. Azt is az Isten teremttöte, oszt éppen olyan mint a mögboldogut.

Kend mindég egy nótát fuj, zsörtölödött Bicókné.

Ha nem teccik tögyé rulla, pattogot Mária néni.

Né, hogy pártoli a gyütt-möntet.

Hát az a sihedör nem az? Azthiszöd, hogy elvöszí a lányodat?

Mária néni a szögfejére ütött. — Bicóknét elfutotta a méreg, dühtől elfuladva rikésolta:

Mögájjek kend, mögkeserüli ezt még.

Micsoda asszony háboru? Rivalt rájuk a harangozó. Nem tunnak kentök tisztöségöt? — Hát nem hallik, hogy most olvasik föl a paksamétát?

Szénássy Imre urra ötvenen szavaztak. Lassu Elemér pedig csak egy szavazatot kapott.

No látí kend, nem vót érdemös veszköni miatta, kárörvendett Bicókné.

Hát ha nem kedvezött szögénynek a szörönese, sopánkodott az öreg asszony.

Erdős Dezső ur, ötvenegy szavazatot nyert...

Eljen! Kiáltotta a nép. Eljen a mi aranyos száju kántorunk!

Bicók bizalmasan sugta oda az asszony nak:

Ami azt illeti, neköd köszönheti.

Erdős Dezső boldog örömmel fogadta a kitüntetést. — Megható szavakkal köszönte meg a nép pártfogását...

Bicók bíró háza odalátszik a templomhoz. Zsalukáteros ablakiban tündökölnek a nyilló virágok. — Ruzsika nem ment el a ceremónijára, mert hiszen a háztájéka nem maradhat fehér eseléd nélkül. A szín aljában dudolgotva szorgoskodott. Egyik nóta, a másikat követte. — Virágos jökedve, kihallatszott a pajtába... A kedves hangok hallatára, János kezében megállt a munka szíve hevesen dobogni kezdett...

Nem bírom tovább eltitkolni, fakadt ki ajkán a szó. — Egy éve lösz, hogy szenvedök miatta. Most itt van az alkalom, mög mondom neki ami a szívemön fekszik. Mög mondom neki, hogy szeretöm, lögyön az enyém. — De ha mögmondom is mit örök

el vele. Szögény béröslegény vagyok, tán mög se hallgati szavam? — Elszántan igyekezett a szín felé.

Ruzsika egyre dudolgotott... Keresöm a párom, sehohsem találom...

Itt vagyok édös, rohant oda János. Nem is köll keresni. — Szenvedéllyel fonta át a lánynak derekát.

Ruzsika riadtan ugrott ki János karjából. Arcáta löntötte a pir. Meglepődésében nem tudott szóhoz jutni. Szégyenlősen sütötte le szeméit.

János, nekibátorodva beszélni kezdett. Ruzsikám! Fáj a szívem! — Csak te tennád möggyógyítani. Ha tennád, hogy mennyire epesztöm magam érted, az enyém lönné. Nincs se éjjelöm, se nappalom. Elémészt a szerelóm... Csak egy szóval mond hogy szerec. — Hát nem szósz? — Ugye azé me szögény vagyok?

Ruzsika feltekintett. Szempilláin csillogtak az örömkönnye. Hát hogyne szeretné

lek. — (Érted). Régön érted dobog már az én szívem. — Tudod, amint farkasszömet néztünk ott a kútná, emléksző még?

Hogyné. Akkó még egész gyerekek vó tunk.

Hát igazán szerec édösöm? Kérdezte boldogan János.

Ruzsika a felelet helyett ráborult János izmos vállára.

A legény csókjaival felszarította a nedves pillákat. Szeretettel ölelték át egymást. Igyekeztek kipótolni az elmulasztottakat.

Ezalatt gyanutlanul ballagtak haza felé Bicókék; Ruzsikát az uj kántornak szánták, álmodni sem merték volna, hogy leányuk szive már régön a szögény bérös legényé.

A templom környékéről elszéledt a nép. Az urak is készülődtek, csak Mária néni állt ott tehetetlenül vissza, vissza tekintve, hogy még éccc mögláthassa a mögboldogult kántor ur képmását...

Nagy érdeklődés nyilvánul meg a noviszádi Polgári Magyar Daloskör nyári mulatsága iránt

— Nagyszerű műsort mutatnak be az estélyen —

Megirtuk már, hogy a noviszádi polgári magyar daloskör augusztus harmadikán a lövölde összes helyiségeiben nagy nyári mulatságot rendez. A mulatság iránt, amelyen egyébként a szombori iparosdalárda kitűnő együttese is résztvesz,

nagyszabásu érdeklődés nyilvánul meg

Az ünnepély már délután négy óraker kezdődik a katonazenekar séta hangversenyével és különböző szórakozásokkal. Este fél kilenc óraker nagyszabásu hangversenyt rendez a dalárda, amelynek egyes érdekesebb műsorszámait a következők: A szombori iparosdalárda eléneklí Muhvics Iván zágrebi katonai karmester és kiváló komponista Jutarnja Pesma című dalát, majd Erkel Ferenc „Elvennélek” c. kompozícióját. Ezután Schelb Gyula és Hajnal Károly bemutatják a Nak—Makabi című tréfát, majd a noviszádi polgári magyar daloskör Binieski „Csujes duso” című és Szent-

imrey „Jubilánsnóták” című kardalát adja elő. Igen érdekesnek ígérkezik Vaszary János kitűnő tréfája a „Braun ki lesz csapva”, amelyet Szkiacsák Károly, Marxer Magda, Gerich Bandi és Papp Juci mutatnak be. Ezután Burián József szólószámai következnek, aki Nésics Márko „Uzmi srce” című dalát és László világhírű „Száz száz piros rózsát” című dalát adja elő. A szombori iparos dalárda Horvát Károly „Két gyöngye a falunak” című kardalát adja elő. A műsor keretében Noszák Böske és Beck Ignác Zagon István egyik parasztréfájában lépnek fel. Noszák Böske, Szkiacsák, Szigmond, Schelb Gyula és Hajnal Károly pedig Noti Károly „Horgászás” című tréfáját elő. A noviszádi polgári daloskör eléneklí még Strauss Johann Daloskedv című dalát, majd az összker Festetich „Árvalányhaj” című kompozícióját mutatja be. A hangversenyt tánc követi. Belépti díj személyenként 10 dinár.

Milliomosok-rikkancsok klubja Amerikában

— Milliomosok akik kegyeletből ujságot árulnak —

Amerikában Marc Twaintól kezdve, Edisonon át minden valamirevaló milliomosig, minden eletrájk a dicsőség utjának elejére a rikkancsi foglalkozást teszi. Ez magyarázza meg azt, hogy Detroitban a milliomosokká vedlett egykori rikkancsok klubot alakítottak, amelynek a célja az, hogy a mai rikkancsokat, tehát a jövőbeli milliomosokat pályájukon szóval és tettel segítse. Ennek a maga nemében páratlan klubnak a tagjai minden évben csak kétszer találkoznak: karácsonykor és június hónapban és mindkét találkozáson egy napra a rikkancsok szerepét veszik át a milliomosok, kiállnak az uccára és mint régente, ujságot árulnak. Természetesen nagyszerű üzletet csinálnak, mert aki csak teheti, ha nem drágábban, tíz centért szívesen vesz a dollármilliomos tól ujságot, csak azért, hogy a „köszönöm” szót hallják tőle.

Tehát most az elmúlt júniusban ismét kirukkoltak a milliomos rikkancsok. Detroit uccái tele voltak ujságot áruló gazdag emberekkel, mialatt az igazi rikkancsokat fejedelmi módon megvendégelték a klub helyiségeiben. Egy szemfüles ujságíró huszonöt darab egydolláros tétet a zsebébe és elhatározta, hogy ezen a huszonöt dolláron meginterviewol huszonöt rikkancsot. A dolgot nem is ment nehezen, a milliomos rikkancsok szívesen feleltek minden kérdésre és valamennyi azt mondotta, — amit azt hiszszük nem kell szó szerint venni, — hogy mi-

lyen szép idő volt az, amikor pénz ugyan nem volt a zsebében, de helyette ujságcsomagot szorongatott a hóna alatt.

Az első rikkancs, akit az ujságíró kikérdezett, Thomas F. Ryan volt, aki a hivatalos kimutatás szerint évente csak 792 ezer dollár jövedelmi adót fizet. Az ujságíró egy ujságot vásárolt tőle, egy dollárt adott érte és amikor oda akarta adni a visszajáró összeget, intett neki és azt mondta:

— Csak hagyja barátom.

A milliomos rikkancs mosolygott. Lát-szott, hogy nagyon tetszik neki és szívesen felelt az ujságíró kérdéseire, hogy hát: hogy is volt akkor?

— Aldkor... bizony akkor nem kaptam egy ujságért egy dollárt, hanem reggeltől késő estig futkosnom kellett, hogy minél több lapot adjak el. De nemcsak hogy sok ujságot adtam el, hanem szerencsém is volt. Egy napon előkelő fogat állott meg ott a sarkon, ahol én ujságot árultam és a kocsi-ban ülő ur magához intett, ujságot kért tőlem. Persze nagyot ugrottam, hogy minéni hamarabb kiszolgálhassam, de megbóltottam és végigvágódtam, az ujság példányaim pedig beleestek a sárba. Keserves sírásra fakadtam, mire az az ur kiszállt a kocsijából, oda jött hozzám és megvigasztalt.

Kölesönösen megtetszettünk egymásnak és ettől kezdve biztosítva volt a karrierem.

Az ismeretlen ugyanis az egyik Astor volt. Ennek az elvágódásnak köszönhetem a millióimat.

A második rikkancs, akit az ujságíró ki-vallott, Morgan egyik bizalmas embere, Sumington az ismert pénzember volt. Ma többszörös milliomos és az akkori rikkancs a szó szoros értelmében belecsuszott a milliomosságba.

— Ma negyven éve — így kezdte a gazdag rikkancs — hogy megkezdtem pályafutásomat. Akkor az volt a dolgom, hogy minden nap pontban déli tizenkét óraker az egyik nagy bankba beadjak egy ujságot. A kundesaftomnak az első emeleten volt az iródája. Fölmentem a lépcsőn és hogy minél hamarabb lenn legyek, ráhasaltam a lépcső korlátjára és nagyon gyorsan lecsusztam az emeletről. Egy szép napon, amikor szintén a gyors lejutás e csalhatatlan módját praktizáltam, nagy ijedelmemre azt láttam, hogy oda lenn a karfa végénél egy elegáns ur áll. Fékeztem, amennyire lehetett, de az ujságaim meggátolva erőm kifejtését és szabad mozgásomat, megtörtént amit sehogysem tudtam elhárítani: talpam nem épen a legenyhébb érintkezésbe jutott az ur mellével, aki rendkívül megharagudott, szigoruan rámnézett, de mielőtt még megszólalhatott volna, nevetve így mentege tőztem:

— Mit akar uram? Hiszen látta, hogy lecsuszom és azt is tudnija kell, hogy esu zás közben nem lehet azonnal fékezni. Hát ön nem csuszott soha, amikor fiatal volt.

Az előkelő ur elnevette magát és — a szerencsém meg volt alapítva. Az az ur tudniillik, akit mellbelöktem, John Pierpont Morgan volt, akinek annyira megtetszett a védekezésem, hogy azóta mindig szemmel kíséri sorsomat és segít, ahol csak lehetett.

A tanulsága pedig az ujságíró tanulmányutjának az, hogy a rikkancsi foglalkozáson kezdve már nem egy amerikai ember gazdag és tekintélyes férfiú lett, de nem csupán a maga emberségéből, hanem — amint e két példából is látszik — főként azért, mert jókor megfelelő patronusra tett szert.

Az illatos kendő zarándok-helyé tette a fiatal mohamedán rabszolga sirját

Batáviából írják: Tavaly meghalt egy egyszerű rabszolga Dél-Celbesz szigetén és ma már sirja a Tempében látogatott zarándokhely, mert a mohamedán népség azt hiszi, hogy a tavaly meghalt La Sabara szent ember, aki könyörgéseiket Allah előtt tolmácsolni tudja. Az egész babona onnan keletkezett, hogy a fiatal ember eltemetésekor holtteste kitűnő illatokat árasztot maga körül. La Sabara éveken keresztül beteg teljesen mozdulatlanul feküdt kemény fekvőhelyén és amikor meghalt, a rokonok jó illatokba áztatott ruhákban temették el.

Bár a mohamedánok nem igen szokták gondozni a sirokat és így virágokat sem igen ültetnek, La Sabara sirján ez év tavaszán buján illatozó különös virágok nyíltak és akik ott voltak a temetésén azt állítják, hogy a virágoknak olyan illatjuk van, mint a halott ruhájának. A virágok egymásba fonódó embereket és madarakat ábrázolnak és a szirmokon vértől esöpögő szívek vannak kirajzolódva. Azt állítják ugyan, hogy ezeket a képtelenségeket egy soffór találta ki, hogy odavonzza az idegeneket, azonban érthetetlen, hogy mivel magyarázzák a bennszülöttek fanatizmusát. Ezek ugyanis azt állítják, hogy La Sabara sirjának érintése már elegendő ahhoz, hogy a legsúlyosabb beteg is meggyógyuljon. Hetek óta mutogatnak egy embert, aki addig vak volt és visszanyerte látását és egy másikat, aki siketnéma volt és amióta a „szent” sirt érintette nemcsak hall és beszél, de csodálatosan üdén csengő hangja van. A sirhoz naponta nagyobb csoportok zarándokolnak el úgy, hogy a rendőrség már komoly beavatkozással gondol.

RADIÓ MŰSOR

***

Vasárnap, július 20.

Beograd. 9: Istentiszteletvitel a pravoszláv székesegyházból. 10.30: Gramofónhangverseny. 12.20: Népdalok játssza Urosvics hangversenye. 13.30: Hírek. 16: Cigányzene. 17: Felolvasás. 17.30: Szkarlar Ivan citerahangversenye. 19.30: A komikus szolgar komédia egy felvonásban. 20: Cvejtes operaénekes hangversenye: 1. Mokranjac: Mirjano; 2. Topalović: Oh nezd...; 3. Topalović: Nyujtsd a serleget; 4. Josip Ze: Kad sam bio; 5. Savić: Oda pesmi; 6. Jenko: Mlada Jelka; 7. Konjović: Pod pendžeri; 8. Hatze: Kad mlidijah umreti; 9. Hatze: Anya. 21: Jugoszláv hangverseny. Előadja a rádiózenekar. 22: Pontos időjelzés, hírek. 22.15: Balalajka hangverseny a Ruszka Lira étterméből.

Budapest. 9: Ujsághírek, kozmetika. 10: Egyházi zene és szentbeszéd. Szentbeszédet mond P. Bende Szaniszló Szt. Ferencrendi plébános. 11.15: Evangélikus istentisztelet. Prédikál Raffay Sándor püspök. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 14: Gramofónhangverseny. 15.30: A m. kir. Földmívelésügyi Minisztérium rádióelőadássorozata. — 17.15: Schwartz József, a m. kir. Operaház tagjának és 14 éves fiának, Jánosnak hangversenye különleges hangszereken. 18: A m. kir. 1. honvédegyezred zenekarának hangversenye az Angol Parkból. 19.30: Petőfi-dalok. Előadják Medgyaszay Vilma és Závodszy Zoltán. 20.10: Részletes sport- és löversenyeredmények. 20.25: Békeffy-est. Majd: Banda Marci és cigányzenekarának hangversenye a Baross-kávéházban.

Praha. 7—8.30: Karlsbadi fürdőzenekar. 8.30: A vidék ünnep- és hétköznapiakon, felolvasás. 9: Pozsony. 10.15: Gramofón. 10.30: Markovics Péter dőlsláv népdalokat énekel. 11: Sétahangverseny

Podjebrad fürdőből. 12: Oraütés. 13.30: Ipari előadás. 13.40: Népjelölti hírek. Munkapiac. — 16.15: Brno: 17.45: Mit olvasson a munkás? 18.15: Német hírek. Jelenet Verdi Alarcosbál c. operájából. — 19.30: Felolvasás Raguzáról. 19.40: Vidám esed dalok. 19.55: Sporthírek. 20: Citerajáték. 20.20: A prágai fuvósötös játéka. 20.50—22: Az első számú lövészegylet hangversenye. A szünetben humoros csevegés. 22: Időjelzés, hírek. 22.10: Pozsony.

Wien. 11.05: Az 1820—1848-as romantikus bécsi idők zenéje. 13.05: Geiger-zenekar. 15: Michalsky Anna operaénekes előadása. 15.20: Gangelberger zenekar. 15.45: A traunseei evezősverseny részben való közvetítése Gmundenből. 16.15: A délutáni zene folytatása. 17.15: Az előbbi evezősverseny közvetítésének folytatása. 17.45: Utirajz Delphiről. 18.15: A bécsi nő száz évvel ezelőtti, sorozat II. előadás. 19: A Steiner-trió Beethoven D-dur zongoratrióját játssza. 19.30: Hilbert Mella kieli operaénekes előadása. 20.05: Időjelzés, sporthírek. 20.10: Benard Marceli rövid elbeszélései. 20.40: Három egyfelvonásos. Utána: Wacek-zenekar.

Hétfő, július 21.

Beograd. 10.30: Gramofónhangverseny. 12.45: A rádió kvartett déli hangversenye: 1. Massenet: Mannon, Operafantázia; 2. Gretschaninoff: Berceuse; 3. Rerné: Sérénade; 4. Lanner: Die Romantiker, Walzer. 13.30: Hírek. 19: Felolvasás. 19.30: Milutinovic Mile népdalokat énekel gitárkísérettel. — 20.30: Átvitel Brünből. öKözépeurópai műsorcsere keretében. 22: Pontos időjelzés, hírek. 22.15: Népdalok gramofónon. 22.45: A rádió kvartett esti hangversenye: 1. Ciléa: Adrienne Lecouvreur, — Operafantázia; 2. Rubinstein: Valse caprice; 3. Grieg: Norvég lakodalmi menet; 4. Grünfeld: Romance; 5. Rubinstein: Toreador und Andalusé.

Budapest. 9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny

folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: Hangverseny. Közreműködnek Novák László zongora és Fehér Miklós, hegedű. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 13: Pontos időjelzés és időjárásjelentés. — 14.30: Hírek, élelmiszerárak. 15: Piaci árak, árfolyamhírek. 16: Ujházi György felolvasása. 17: Szlovák-magyar nyelvtanítás. 17.30: Gramofónhangverseny. 18.30: Petri Mór felolvasása. „A Diósgyőri vár”. 19: Varga Imre magyar nótákat énekel, Farkas Jenő és cigányzenekarának kísérettel. 20: Siklós Ferenc felolvasása „Mit hozott és mit hozhat a hangos film”. 20.30: Francia opera-est. Majd: Pataki-jazz a margitszigeti Spolarich-étteremből.

Praha. 11.15: Derüs gramofón. 12: Időjelzés, mezőgazdasági hírek. 12.05: Hírek. Mezőgazdasági közlemények. 12.20: Brno. 13.40: A külkereskedelmi pénzellátása. 13.55: Tőzsde. 16.30: Női óra. 16.40: Az uszodák kiépítése. Utána népképző előadás. 17: Pozsony. 18: Mezőgazdasági közlemények. 18.10: A ceyloni munkásság élete. 18.20: Német hírek. — Utána felolvasás egy Zeppelin-utazásról. — 19.30: Hírek. 19.35: A berlini esekélete. 19.45: Arányi Julia zongoraművész női játéka. 20.30—22: Wien. 22: Hírek. 22.15: Vendéglői zene. Színházi hírek. 23: Oraütés.

Wien. 11: Könnyű gramofón. 12: Silving-zenekar. 15.30: A badeni városi fürdőzenekar játéka. 17.30: Vidám vándorlásokról az ifjúságnak. — 18: Lange Raoul felolvasása. 18.30: Riedmark vidékének ismertetése. 19: Mit mutat be az Albertina nyáron? 19.30: Osztrák parasztlelet öt évszázadon át. II. előadás. 20: Időjelzés. 20.05: Lanes esellőművész játéka. 20.30: A bécsi szimfonikusok hangversenye Heger operai karnagy vezénylete alatt a középeurópai műsorcsere keretében. Közreműködik Kiurina Berta hangversenyénekesnő. 22.30: Gramofón-tánczene.

Florence L. Barclay

Shenstone asszonya

Regény

(45)

Ráadásul Jane elénekelt Garthnak egy kedves, apró kis dalát, egész egyszerű dolog volt, de mindenki még egyszer akarta hallani. Mintha valami nyári szellő lebben végig egy fenyőerdőn, olyan volt a dallama s a kíséret rigófüttyhöz hasonlított. A szövegben olyasmiről van szó, hogy Isten szép földjén, ahol annyi virág pompázik... a többit elfelejtettem. Mondd csak el, Billy!

Borongó kétség s bánat ott nem élhet,

Hol minden Isten szépségétől éled...
Érdzte Billy, akinek kiváló emlékezőtehetsége volt.

Myra gyorsan felállt.

— Egy kis dolgom van — mondta. — De maguk csak játszanak, ameddig jól esik.

Billy az egyik díszbokorig kísérté a ladyt.

— Szabadna később tiszteletemet tennem? Valamit akarnék mondani.

— Jöhet, amikor tetszik, kedves Billy — válaszolt mosolyogva lady Ingleby. — Szobában leszek.

Billy lopva Ronald felé nézett, remélve hogy Ronnie nem látott semmit. A lady szávaiban és mosolyában kétségtelenül volt valami anyai.

Nagyon komoly arcú volt az az ifju, aki félórával utóbb lady Ingleby szobájába lépett s gondosan betette maga mögött az ajtót. A lady nyomban látta, hogy — legalább is Billy szemében — elsőrangú fontosságú üggyről van szó. Az ifjúkori csínyek ideje Billy életében már elmúlt. Valami nagy dolog nyomja Billy szívét.

A lady felkelt íróasztala mellől és a pamlaghoz lépett.

— Üljön le, Billy — mondta s a szemben levő karosszékre mutatott. Lord Ingleby és a kis Péter széke volt ez. Most már egyik sem teleszik oda többé sohja. Billy nem is sejtve, minő emlékeket juttat lady eszébe, készségesen helyet foglalt.

— Csodaszépek ezek a virágok — jegyezte meg Billy s körülnézett a szobában.

— Szépek — válaszolt lady Ingleby, remélve, hogy Billy nem a kezét akarja megkérni.

— A szoba is gyönyörű — mondta Billy — legalább én úgy találom.

Billy kétségbeesetten fürkésző szemmel keresett a szobában új beszéd tárgyat s tekintete a kandalló fölött függő arképen akadt meg. Megütődött és elsápadt. Érezte, hogy órája eljött. Nincs értelme, hogy tovább is kerülje a forró kását.

Billy katona volt, még pedig a bátor fajtából. Egyszer rohamot vezetett s valóságos golyózáporban vitte embereit egy dombra. Elöl ment ő, utána a század. Ötven méternyi szélességben senki sem tudott előtte megállni. Utóbb azt mesélték, hogy Billy csak azért került ki a rohamból élve, mert úgy rohant, hogy a golyók nem tudták eltalálni. Szakasztott ilyen eszeveszett kurázsival tért most a tárgyra.

— Lady Ingleby — kezdte. Ronnieval együtt úgy érzem, hogy el kell valamit önnek mondanom.

— Igazán, Billy? — válaszolt a lady. — Hát akkor mondja el.

— Megesküdtünk ugyan, hogy a dolgot nem áruljuk el — folytatta Billy, — de f... törődöm is én az esküvel, amikor az ön boldogságáról van szó.

— Esküt szegni nem szabad még az én kedvemért sem — jegyezte meg szeliden Myra.

— Pedig lássa, ha akarná, az ön kedvéért megszegném.

Lady Ingleby hirtelen megértette, miről van szó.

Billy! — kiáltott fel. — Ronnie is akarja hogy mondja el?

Billy szíve összeszorult. Hát Ronnie még is számít? Két másik férfi szívére keresztül Ronnie mégis a férfias vigasztaló szerepéhez jut? Ez keserves tudat volt. Billy ennek ellérére becsületesen így válaszolt:

— Igen. Ronnie is azt tartja, hogy csak ez a helyes. Én is azt gondolom. Azért jöttem, hogy ha megengedi, elmondjam a dolgot.

Lady Ingleby összekulcsolt kézzel, tépelődve ült a helyén. Elvégre is számít a dolog? Mi ez a csekélység szíve bánatához képest?

Feltekintve az arképre. De Róbert csak a kis Péterre figyelt és nem válaszolt.

Ha ezek a fiúk el akarnak valamit mondani, ha szabadulni akarnak attól, amit tudnak, mért ne hallgassa meg őket? Így legalább Ronnie tragikus szerelmének vége lesz — Hát jó, Billy — szolt a lady — mondja el.

A szobában nagy csend ült. Egy rózsabimbó kétszer az ablak üvegéhez ütődött. Mintha valami figyelmeztető ujj lett volna. Egyikük sem vette észre. A bimbó odaütődött harmadszor is.

Billy egyet köszöriült a torkán és nagyot nyelt.

Aztán így szolt:

— Az, aki Targainál a hibát elkövette — és tulságosan korán robbantotta fel az aknát, aki ilyenformán tévedésből megölte lord Inglebyt, nem volt más, mint akit ön, lady úgy nevez, hogy Airth Jim.

Lady Ingleby szobájában várta Airth Jim megérkezését.

Amint az óra közeledett, meghuzta a esengőt.

— Groatley — szolt a komornyikhoz. — Airth gróf, aki tegnap itt volt, ma délután is eljön. Ha megérkezik, vezesse ide. Senki másnak nem vagyok itthon. Teát addig ne hozzon, amíg nem esöngetek.

Aztán leült és nyugodtan várt tovább. Ismét gyászruhát viselt, amelyet egy időre féire tett. A fekete ruha, lágy vonalban ölelte körül, csak növelte gyöngé, magas alakjának báját. A fehér özvegyi nyakfodor árnyalatát kölcsönözte szokatlan szépségének. Arca nagyon sápadt volt. Fáradt szemei alatt egy biborfolt könnyekről és álmatlanságról beszélt. De gyönyörű szemének nyugodt, szilárd nézése arról tett tanuságot, hogy elméje minden kétségtől mentes. Szíve teljesen nyugodt volt.

Hátradőlt a pamlag vánkosaajra, két kezét ölében összetette és várt.

A nyitott ablakon zümmögő méhek szálltak be meg ki. A friss, ifnom, áthatóan édes de még sem nyomasztó illat betöltötte az egész szobát. Ennek a virágnak illata utóbb egy férfit mindig erre a délutánra, Myra szép arcának végtelen kedvességére, özvegyi ruhájának puha vonalaira emlékeztett.

Folytatása következik

Gazdaság

Törjünk tarlót!

Az okszerű talajmivelés egyik követelménye az, hogy a tarlót rögtön a növény lekerülte után lehetőleg sekélyen föl kell törni. All ez elsősorban a kalászosokra; ezek tarlóját is a kepezés, a keresztberakás után nyomban, tehát még a behordás előtt, helyes és szükséges feltörni.

A termőföld korántsem holt tömeg, hanem élénk élet folyik benne. Ha ez megakad, annak kárát a növény vallja. Már pedig kalászosnak vagy korai szálastakarmánynak lekerülte után, kivált ha száraz az idő, a teljesen összeülepedett és hamar kiszáradó tarlóban az élet majdnem megszűnik. Csak ha a tarlót feltörjük, élesztjük fel újra a talaj működését. A tarlót kiforgatva, ezzel a földet szellőztetjük nemkülönbben a még benne megmaradt nedvességnek elszállítását megakadályozzuk. Az alábuktatott tarló elkorhad, a föld bomlik és beérik, egyben benne az új termés számára kész táplálék képződik.

De nem csak azért terem a felugarolt föld többet! A feltört tarló azonkívül jobban magába veszi a csapadékot és a jövő termés javára magában tartja. Tudós megfigyelések kimutatták, hogy a nyári nedvességet a tarlótöréssel felfogva, csak ezáltal a jövő évi terméskilátásainkat 15%-kal megjavítjuk.

Van a tarlótörésnek még más előnyös hatása is. Ilyen többek közt a gyomirtás. Minden gazda tudja, hogy tiszta földben terem a növény legtöbbet. A tarlóval sekélyen leforgatott gyommag és gabona kiveszik és a később talajmunkával ki- és aláforgatva, a kikelt gyom kipusztul, mielőtt magot érlelhetne és a földet még jobban elgyomosítaná.

Ahol a gazdák a gyomot nem irtják teljes erejükből, ott hanyagságukért keservesen lakolnak. Nagy ára van annak utólag, ha valahol sajnálják a munkát és a kiadást a gyomirtástól!

Legelőször a gyom kiveszi a részét a termésből: elnyomja és kiszorítja a vetett növényt, elveszi tőle a napfényt, elszívja előle a nedvességet és a táplálékot. Az eredmény: rosszabb termés.

Ez az első büntetés, mely a gazdát nem-törődömségéért éri. De van ennek folytatása is! A takarmányhoz, kalászoshoz stb. keveredő gyom nemcsak a termés minőségét rontja, de a renden való száradást is hosszabbá, bajosabbá teszi. Azután a szemterméshez keveredő gyommagot onnét ki kell takarítani; ez is munkába és pénzbe kerül, vagy ha a gazda nem tisztítja ki a magot, kevesebb árt kap érte, vagy ha rostátlanul feltakarmányozza vagy vetésre használja, még jobban fertőzi földjét gyommaggal és vele leszálítja jövő évi termését is.

Még ezzel nincs vége az elmulasztott gyomirtásért kijáró bünhődésnek aki hagyja a gyomot kénye-kedve szerint virulni és elhatalmosodni, az maga tenyészti magának a legnagyobb ellenségeit, a természet megtizedelő kártékony rovarokat és kártevő betegségeket.

Nem akkor kell fűhöz, fához kapkodni, amikor a szőpnek indult vetéseinket már pusztulni látjuk, amikor már annyi a vetésünkön lakmározó féreg, hogy nem birunk vele, hanem már előre úgy kell ráirányítanunk a gazdálkodás menetét, elsősorban földünknek megmunkálását, hogy a teljesen soha ki nem pusztuló, hanem elszaporodáshoz, mindig a gazda hanyagságát leső féreg annyira el ne hatalmasodhassék, hogy számottevő kárt okozhatna.

Különösen a gyom az oka annak, hogy a gazda növényeit károsító sok féregnek, bogárnak, légynek és lepkeének magja nem szakad. Ezek, ha nem találnak vetésre, megelégszenek a gyom növényekkel is. azokon élnek és azokra tojják petéiket. Így gyomra rakja a tojásait a pattanó bogár és lesz belőle a drótféreg. Ha már pusztítja a

vetést, az ellen jóformán semmit sem tehetünk. De ha a gyomot irtottuk volna, a drótféreg nem szaporodhatott volna el. Ugyanez áll a bagolypillére is, amelynek petéjéből lesz a földihernyő, melyet porkutacsnak, moeskos pajornak neveznek. A gabonapusztító legyek, mint a hesszeni légy, a frit légy, a fekete buza légy, a csikoshátú buzalégy, nyáron a rőld tarlón, az azon kihajtott két-háromlevelű gabonánövénnyel belsejében élnek, hogy onnét ősszel a vetésbe vándoroljanak és azt pusztítsák. Ha gabonakelésre nem találnak, a vadon termő füveken élnek.

Hagyni, hogy nyáron át földünkön a gyomok bántatlanul felvergődjenek, a gabona torzsa, tarlója feltöretlenül hónapokon át rothadjon, nemcsak a kártékony rovarok, de mindenféle növényi betegségek elhatalmasodása miatt is nagyon helytelen dolog. A talajban tömördek a betegségek okozó gomba és penész; ezek annál jobban lehetnek urra a vetés fölött, minél hiányosabban szellőztetjük és érleljük be a tarlót, minél kevésbé törekszünk arra, hogy a tarlónak alábuktatásával és a földnek későbbi keverésével a tarlómaradványok gyorsan elkorhadjanak.

A tarlótöréssel kezdődő helyes talajmivelés a növényi betegségeknek és a rovaroknak támadásai ellen nagy védelmet nyújt azzal is, hogy a jól átdolgozott és a gyomtól megtisztított földben a vetés akadálytalanul és gyorsabban nő, az erősebb növény pedig egészségesebb lesz, hisz nemcsak a betegségeknek, de a kártékony állatoknak is jobban fog ellenállhatni.

A tarlótöréssel tehát a gazda hathatósan védekezik a vetéseit pusztító és a termésből nagy dézsmát szedő betegségek és állati kártevők ellen is.

Ma reggel 9 órakor nyitja meg Nikolics Milán segédében ünnepélyes keretek között az odzsaci kiállítást

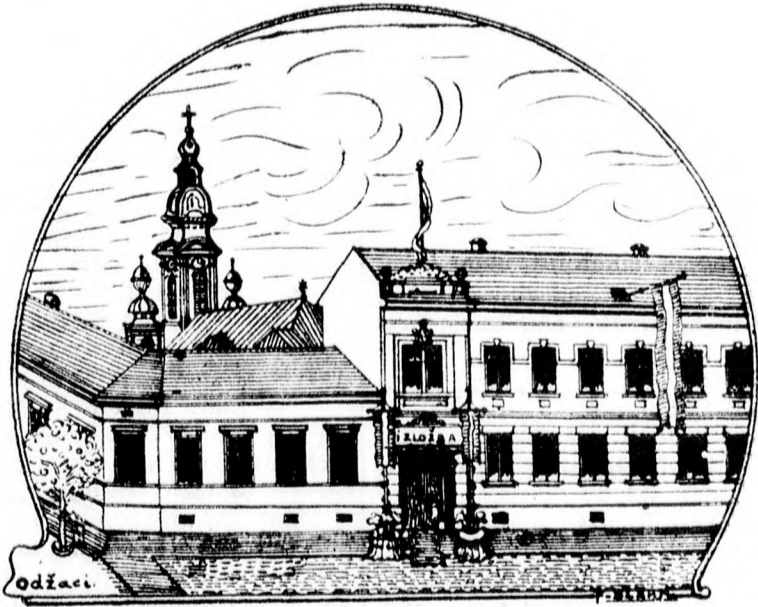
— A kiállítás e hó 20.-tól 27.-ig tart —

A kiállítás f. hó 20.-tól 27.-ig tart.

Odzsaci, ez a szorgalmas, virágzó városka, amely már annyi szépet és jót halaltatott magáról, most új tanujelét adja életrealizálásának és fejlődésének. Vasárnap nyit meg az ipari és kereskedelmi kiállítás, amely meghozza majd a gyümölcsét és jutalmát annak a szerény készülődésnek, amely hetek óta folyik Odzsacin szakértői és lelkes segítőársak támogatásával.

A rendezőség mindent megtett a siker érdekében: gyönyörű helyiségekről és külön erre a célra felállított pavilonokról gondoskodott a kiállított tárgyak elhelye-

demann Antal. Választmány tagjai: Butter Mátyás, Brenner Martin, Benderek Jakab, Blazsek Mátyás, Birly András, Brunner Mátyás, (Odzsaci); Bernhardt Ferenc (Pivnic) Doroslovac Jeremija (Deronje), Eisele Valentin (Srpszi Miletics), Fischer Péter (Odzsaci), Geiger Lorenc (B. Brestovác), Haus Julius, Helli Jakab, Hill István, Heim József (Odzsaci), Hunjasch Ignác (Karavukovo) Jakovljevic Aron, jegyző (Odzsaci), Janesa Péter, jegyző (Filipovo), Jurkovic Tomo, Konrad Ferdinand, Kelbly József (Odzsaci), Kempf István (Parabuty), Lotz Ferdinand, Manz Lorenc, Mink József (Odzsaci), Mag-

Az ipar és kereskedelmi kiállítás főbejárata Odzsacin

zésére. A vendégek fogadtatására pedig nagyszabású programot állított össze, hogy felejthetlenné tegyék számukra azt a napot, amelyet Odzsacin fognak tölteni.

A kiállítást Nikolics Milán segédében Dunjics Radoszláv bán, fővédnök megbízásából fogja megnyitni. A segédében és kísérete autókön fog megérkezni Odzsacira, ahol diadalkapuk és fellobogóztott uccák között fog bevonulni a kiállítás helyiségébe, a polgári iskola főépületébe.

A kiállítás szervezete a következő:

Fővédnök: Dunjics Radoszláv, dunai bán
Tiszteletbeli elnök: Jovanovics A. Zsivko, odzsaci járásfőnök. A kiállítás elnöke: Dr. Ertl János, kendergyári vezérigazgató. A kiállítás ügyvezetője: Walter Károly, iparszövetségi elnök. A kiállítás ügyvezetőhelyetesei: Kopetzky Jakab és Alfölden Antal
Titkárok: Dr. Janossy Károly és Schwen-

net Adám (B. Brestovác), Nenadov Jovan (Pivnic), Pfister Ferenc (Odzsaci), Postics Mileta, jegyző (Srpski Miletics), Popovics Lazo (Karavukovo), Prossert József, Reimann Valentin, Renje Lenhard (Odzsaci), Resch Ferenc (Parabuty), Rozanovics Stevan (Bács), Rozanovics Jovan (Deronje) Schwendemann Mátyás, Szabady Eugen, Suter József (Odzsaci), Stuglin Georg (Bács) Schéber József (Karavukovo), Tuffner Martin (Odzsaci), Teichmann Iván (Bács), Wilhelm Martin, Walter József (Odzsaci), Wittner Adám (Filipovo), Varnus Iván (Bács).

A kiállítási bíráló ill. jutalmazó bizottság 7 tagból áll, akiket a környező négy járásból választottak meg. Ezen bizottság elnöke: Dr. Kosics Mirko, a noviszádi ker. és iparkamara főtitkára.

A kiállítás f. hó 20.-tól 27.-ig tart és megtekinthető mindennap reggel 7 órától este 7 óráig. éléptidij személyenként 10 din.

Hogyan utaznak az államférfiak?

Erre a kérdésre egy berlini lap a következőképpen ad választ: Az államférfi nem lép pénztárhoz és nem vált jegyet úgy, mint a közönséges utas. Erre nincs is szüksége. Ha utazni akar, egyszerűen csak a titkárnak szól, az pedig a vasutigazgatóságnak. Ott csak azért ül egy igazgató, hogy az ilyenkor szükséges intézkedéseket megtegye. Ez pedig: a szalónkocsi. A dolog tehát nagyon egyszerű. Nem sokkal az indulás előtt előtoltatják a szalónkocsit, hozzakapcsolják a gyorshoz, vagy expresszhez és így robog ki a pályaudvarról az államférfi. A lap több német, francia, magyar, angol és svájci államférfi utazását írja le érdekes humorról fűszerezve. Hindenburg például nem étkezik étkezőkocsiban. De ha mégis muszáj, hát marhaszeget rendel főtt burgonyával. Stresemann rendszerint likőrözött utazása közben. Bethlenről azt írja, hogy száz kilométerenként átlag 25 cigarettát szív el. Seipel olvasgatni szokott, míg a svájci államférfiak többnyire csak beszélgetnek.

Kutyaimádó ősnép nyomait találták Palesztinában

Sir William Flinders Petrie, a londoni University College tanára, akiváló archeológus, egyik, az elmúlt napokban az egyetemen tartott előadásában kijelentette, hogy Palesztinában végzett ásatások sokán érdekes ősnép nyomait tárták fel.

Ez az ősnép kétezer évvel Józsuá ideje előtt élet Palesztina déli részében s valószínűleg a kutyát imádták, mint azt a talált isten-szobrokról, ékszerekről, fétisekről és primitív rajzokról megállapíthatják. Főleg rengeteg apró kutya-szobrot találtak, igen érdekesen faragva, jórészt agyagból, különféle színekre festve. Ez volt eszerint az első nép, amelynek létezéséről a tudomány mai állása mellett tudomást lehet szerezni és vándorlásai világot vetnek a korai zsidók helyváltoztatására, miután a palesztinai megtelepülés idejében a zsidók ezekkel a kutya-imádókkal szövetkeztek s egyesült erővel több évszázadon át tartották a hegemoniát Palesztinában.

Sir William Flinders Petrie, több agyagtáblát is talált, amelyen furesa hieroglifek rögzítették meg bizonyára a törzs eseményeit, talán törvényeit. A hieroglifek megfejtése azonban majdnem a lehetetlenséggel határos, hiszen ahhoz semmi támpontja nincs, ugyszólván ezen művelőinek. Érdekes, hogy a hieroglifek hol rajzok, hol meg különféle bizarr kriksz-kraksz jelek.

Nagyanyák bálja Párisban

Egy párisi hölgy a napokban megrendezte a nagyanyák bálját. Csak azok az urnők kaptak ide meghívást, akik egy vagy több unokával dicsekedhetnek. A nagyanyák tetszésük szerint mult századbeli viseletben jelenhettek meg, fehér parókában, vagy modern estélyi öltözetben. Mindnyájan kitűnően mulattak, táncoltak. Egyáltalán nem voltak neveltségesek, mert természetük karesuságát a legtöbben megőrizték, aggkoruk leplezésére is gondoltak. Hajdan amikor nagyanyáról volt szó, a regényíró ráncos arcot, kővér termetet rajzolt, a mai nagyanyák fiatalosak, ennél fogva nincs is sok szükség a fiatalításra. Ezen a bálon mindenki dicsekedett az unokáival.

„Vigyázz magadra”-hét Angliában

Londonból jelentik. A közlekedési balesetekről beszámoló statisztika minden egyes alkalommal új rekordot tartalmaz. Az utóbbi esztendő adatait ha összehasonlítjuk, a következő ijesztő képet kapjuk: 1921: 62.621 sebesült, 2678 halálos áldozat. 1924: 98.215 sebesült, 3631 halálos áldozat. 1926: 124.287 sebesült, 4808 halálos áldozat. 1929: 170.917 sebesült, 6696 halálos áldozat. Az elmúlt év 6696 halottja között 2264 olyan, aki járműben ült. A gépkocsi vezetők szigorú ellenőrzésén kívül már tervbe vették a gyalogosok megrendszabályozását is, mert a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a szerencsétlenség oka nagyon sok esetben a gyalogosok könnyelműsége is. A yorki herceg elnöksége alatt ezért most egyesület alakult, amely felvette a harcot mindennemű baleset ellen. Az egyesület most rendezte a „Vigyázz magadra”-hetet, amelyen széleskörű propagandát folytatott az elkerülhető balesetek elhárítása érdekében. Az újságok tanácsokat és fényképeket közöltek arról, hogyan kell az utcán járni, rádió is több előadást tartottak és ilyen falragaszok árasztották el az utcákat: „Inkább egyszerű óvatos, mint egyszer nyomorék”. „Az utatesten vigyázza járj, nem kerülsz be a kórházba”. „A baleset egy percig tart, a gyógyulás évekig”. A propaganda hét keretében a lordmayer aranyéremmel tüntette ki azokat a gépkocsi vezetőket, akik legalább tíz éve ülnek a volánnál és még sohasem okoztak közlekedési balesetet.

Aki biztosította a kegyelet megemlékezést

Megint amerikai érdekesség, amerikai ötlet, amerikai kuriózum: Thuel baritonista esete a halhatatlansággal. Művészberek ugyanis nem igen szoktak elmélyedni és az élet komoly kérdésein töprengeni. Az amerikai Louis A. Thuel, a jeles operaénekes azonban — ugylátszik, — kivétel volt, ő igenis sokat töprengett és elég jó emberismeretre tett szert. Legalább is az alábbiakat bizonyítják.

Thuel már akkor is sokat foglalkozott az elmulás gondolatával, amikor még makkégséges volt és a dicsőség orrait járta. Amikor azonban betegeskedni kezdett és a nyilvános szerepléstől visszavonult, gyakran megkérdezte barátait:

— Ha meghalok, kijöttök a síromhoz? Néha-néha meglátogattok?

— Természetesen! — fogadkoztak ezek.

— Komolyan megígérték? Nagyon bánt a gondolat, hogy a sírom egy-két év múlva elhagyatott lesz és ha látja valaki, sajnálatos gondolja, hogy senkim sincs, aki néha egy szál virágot dobjon a hantokra.

A jó barátok erősen tiltakoztak, fogadkoztak, de Thuel csak nem akart megnyugodni.

— Persze, udvariaskodásból most mindent megígérték, de ha nem leszek, mindennek vége. — Nem bizott barátaiban, tisztelőiben. Mikor azután meghalt és végrendeletét felbontották, abban különös intézkedést találtak.

Vagyonából kétezeröttszáz dollárt hagyok abból a célból, hogy abból az „utolsó látogatások” alapja legyen — rendelkezik Thuel végohajtásában. — Minden évben két szer és pedig június és november 17-én barátaim, tisztelőim, ha megjelennek a síromnál és ott virágot, vagy koszorút helyeznek el és ezt az alap kezelője igazolja, husz dollárt vehetnek fel az alpból. Számításom szerint körülbelül száz és egynéhány „utol-

só látogatásban” lesz részem és akkor elfogy az alap. Ekkor már felmentek mindenkit a kötelezettség alól, hogy siromat felkeresse.

Thuel barátai meghatottan hallották barátjuk utolsó kívánságát és elhatározták, hogy a sírt gondoztatni fogják, azt kegyeletük jeléül gyakrabban meg is látogatják, de ezért semmiféle jutalmat nem fogadnak el. Maradjon az alapítvány és annak kamatja későbbi időkre, amikor a művész emléke inkább elmosódik. Hát ilyenformán biztosította a maga számára a halhatatlanságot Thuel, a nemrégiben még híres, most már azonban mindinkább elfelejtett baritonista, a Metropolitan tíz évvel ezelőtt még ünnepezt művésze.

Százhusz különböző nyelvet beszélnek Európában

A legújabb megállapítás szerint Európában százhusz különböző nyelvet beszélnek. Hatvannyole nyelvet beszél 1.000.000 több ember. Németül 80.903.000, oroszul: 70.254.000, angolul 47 millió, olaszul 40 millió 307.000 és franciául 39 millió 341.000 európai beszél. Ha a többi földrészeket is tekintetbe vesszük, úgy természetesen a kínai nyelv vezet, amelyet 400 millió ember beszél.

A süketek hallhatják a zenét — a foguk segítségével

Newyorkból jelentik: Bredell Frigyesnek a Cornell egyetem zenetanárának sikerült olyan készüléket feltalálnia, amellyel a süketek, ha halló idegük épp, a zenét foguk segítségével hallhatják. A készülék membránnal és fatüvel ellátott fonografszerű doboz, amelynek fatüjét a süketek a foguk közé dugják.

Kínai temetés — Bécsben

Az elmúlt napokban Bécsben kínai temetés volt. Az osztrák fővárosban a háború óta legalább kétszáz kínai kézműves és — mint maguk mondják — iparművész él és a bécsi orientalista akadémián a kínai nyelvnek is van tanszéke. Az egyetem egyik hallgatója Ven-Hava-Csiu halt meg a minap s temetése minden ritusában kínai temetés volt.

A temetési menet élén különböző, ríktó jelmezekbe öltözött férfiak haladtak, kezükben apró vörös zászlók, pónákon színes lampionok, természetes legyezők. A kavargó hömpölygő színes felvonulók nyomában fehérbe öltözött gyászolók, alacsony asztalokat cipelték. Ezek a szokatlan formájú butordarabok roskadoztak a változatos módon elkészített különféle ételektől. Bambuszrügyekkel diszitett szárnyasok, ropogósra sült malacok, tengernyi édesség s a kínai konyha számtalan exotikus remeke töltötte meg a feketére lakkozott asztallapokat. A felvonulás sorjában most a zenekar következett. Harsognak a rézkürtök, bömbölnek a nagytorcu trombiták, apró, cimbalomhoz hasonló hangszerek éles lármaja sivit s taktust pörögnek a nagydobok. Gyászindulónak nevezik ezt a rémes zenei összevisszaságot.

Két, világoskék kosztümbe bujtatott „gyászoló” hordszéket cipelt a menetben, amelynek támlájához az elhunyt képe volt erősítve. A székhordozókat vidáman trécselő, hangosan nevetgélő csoport követte. Majd ismét egy jelmezes férfi haladt, ölében egy hizott fehér gunárral. Erről a gágogó jószágról azt tartják, hogy az elhunyt lelkét őrzi s hogy a lélek szabadon pihenhessen, a gunarat a temetőben megölték és a sírhoz dobták. A temetés a hitzigeni régi temető már ugaros helyén ment végbe. Amikor az utolsó lapát földet is ráhányták az elhunyttra, előléptek az ugynevezett „pénzszórók” és egy halom schillinget és groschnt szórtak a bámész, kíváncsi tömeg közé, amely a különös temetés publikuma volt.

**UJEMBEREK,
UJLEKET,
MODERN IRÁNYT**

ADTAK A RÉGI CZÉGNEK
UDOVA MIHAJLA HOFFMANN
AZ UJ TULAJDONOSOK: DOMIUS • PESING • SPICER • BEOGRAD

SUBOTICÁN TELEFON 4-31
ALAPIT 1876

KIK VEZETŐ ÁLLAST FOGLALNAK
EL A BÜTORKEREK KEDELEMBEN

Az ujjáalakított üzlet modern külsejével és dusan felszerelt raktárával látványosságát képezi nemcsak Szuboticának, hanem az egész Vojvodinának

szabad megtekintés vételkényszer nélkül

A készlet megtekintése után megveszi butorszükségletét és másnak is ajánlani fogja cégünket

UDOVA MIHAJLA HOFFMANN
SUBOTICA

TULAJDONOS: **"DOMIUS"** PESING • SPICER • BEOGRAD

PARK SZANATORIUM

Subotica, Ivan Antunovičeva 21

A vasutállomás közelében Interurban telefon: 70

Szülészeti, sebészeti, urológiai, nőgyógyászati, bel-, ideg-, orr-, fül-, gége- és szembetegek részére.

Diagnosztikai osztályán 3 nap alatt a szükség szerinti összes vizsgálatok elvégeztetnek.

Szabad orvosválasztás!
Röntgen (diagnosztika és terapia) Diathermia, Kvarc, Sollux, Hydrotherapia, villanykezelés (Vierzellenbad). Laboratorium (Gerincevelő-folyadék — Wassermann vizsgálata, Vércukor stb.) (Lumpalpunctio ambulater). Pneumothorax (Légmellkezelés). Insulin hízokura. Cukorbeteg-gek diétás beállítása. Orthopedia, Cystoscopia és vesevizsgálatok. Pyelographia, Cholecystographia (Vese- és epehólyag Röntgen felvétele)

Állandó bennlakó orvos. Betegszállító lift. Fényjelző csengő. Telefon. Rádió. Hideg-meleg folyóvíz. Központi fűtés. Szobák, lakosztályok fürdőszobákkal, balkonnal. Társalgó. Terrasz. Napfűdő. Diétás konyha

Zárt idegosztály.

Alkohol, morphiúm, cocain elvonó kurák. Munkásbiztosító pénztári és egyéb betegsegélyző egyesületek (Mercur, Önálló iparosok, vasutasok) tagjainak nagy kedvezmény.

Szülő nőknek a klinikai osztályon 8 napi ellátás a szülés levezetésével együtt 1500 dinár

Önálló, modern szülészeti osztály. A szülések narkózisban végeztetnek. Mérsékelt árak. Méltányos műtét díjak

Fizessen elő a Reggeli Ujságra

Dunabánsági Intelligencia találkozóhelye

Beogradban a

RUSKI CAR

Tulajdonos: RÁC LAJOS

Mész, Cement, Reibsand

a legolcsóbb árban szállít

GAUSZ JÁNOS

TELEFON 25-34. NOVISAD, FUTÓSKI PUT 66

LENKEY IMRE ÉS FIA

GOLGOTA

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA

Noviszád, Uszpenszka ulica 12. szám.

Temetések rendezését a legolcsóbbtól a legnagyobb igényeknek is megfelelően, dísz és modern villanyvilágítással, vállalkunk, exhumálást, szállítást a legolcsóbb árban. Nagy raktár saját készítésű koporsókban, koszorúk és szemfedeleken. • Azonkívül raktáron tartunk butort, vállalkunk mindennemű asztalos munkát kedvező fizetési feltételek mellett.

NAGYFEJEŐ

KÉZIMUNKAÜZLETÉT
NOVISAD, JEVREJSKA U. 9 SZÁM ALÓL

áthelyezte

A
KRALJICA MARIJA UTRA
a Szerb Matica épületébe

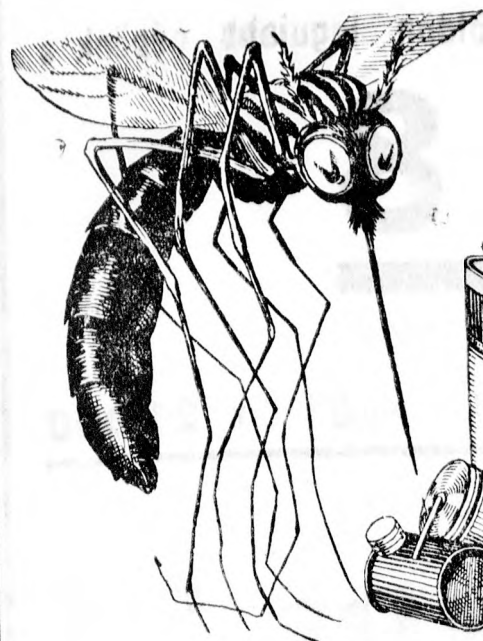
12 havi **részletfizetésre** is kaphat
Philips rádiókat

világmárkás-
gramofonokat
és legújabb sláger
lemezeket!

Zongorák

planinók, harmoniumok, vonós- és fuvó-
hangszerek, teniszverők és labdák
o l c s ó b b, mint bárhol

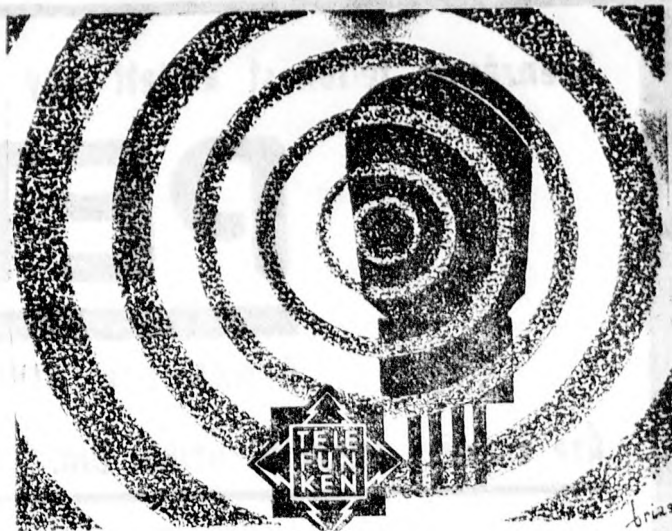
TRUPPEL hangszer műtermében
Novisad, Duna ucca 17
Telefon szám: 26-69

Biztosan öl!

FLY-TOX
(FLAJ TOKSZ)

megsemmisít minden rovar s azok petéit
VEGYEN MÉG MA EGY KANNÁVAL
a hozzávaló fecskendővel. Kérjen mindenütt eredeti kéksomagoiású árut, francia felirattal
Viszonteladóknak szétküldt:
Kemikalija, Novisad Arse Teodorovića ulica 7.
vegyszerek nagybani raktára

A világ minden rádióhullám-
ját torzítás-
mentesen
felvesz és
megerősít a

TELEFUNKEN CSŐ

TELEFUNKEN

MINDEN CÉLRA EGY-EGY MEGFELELŐ CSŐ

Kérje díjmentes eskatológusunkat (82 oldal), melyet kívánatra
bárkinek ingyen és bérmentve megküldünk.

JUGOSL. SIEMENS A. D. BEOGRAD
Kr. Aleksandrova 8. Képviselek minden nagyobb városban

Az összes világhírű **TELEFUNKEN**
UJDONSÁGOK GYÁRI LERAKATA SUBOTICÁN
A CENTRÁL RÁDIÓNÁL Kaszinó épület
Színház mellett

Dr. Heiszler
gőzfürdő
Subotica, Sokolska u.

Ragyogó szép
legmodernebb
berendezés
Iszap pakolások
Hétfőn
és csütörtökön
délelőtt és délután
női nap

Elegáns,
divatos
és olcsó
BÖRÖNDÖK és bőrdíszműárak
ANDRÁSSY bőrdárúházában
5121 Subotica, Trumbićeva ulica

NYÁRI SZEZÓN ALATT
valódi perzsaszőnyegek, eredeti olajfestmé-
nyek, márkás műtárgyak, ozsonna-, étkező-
és kristály-ivókészletek mélyen leszállított
áron kerülnek eladásra
BALOG LINA műkereskedő
SUBOTICA, Aleksandrova ul. 5. NOVISAD, Vilsonov trg 8

Mielőtt
nyaralni megy
kérjen prospektust
PALICS
fürdő igazgatóságától

Kitűnő strand, meleg és gyógyfürdők
Modern szállodák! Elsőrendű ellátás! Olcsó árak!

Nagy nyereséget

biztosít magának, **feltétlen versenképességé-
nél fogva**, ha szükségletét az
1930 augusztus 31-én
kezdődő

Leipzig őszi vásáron
kedvező vétel által eszközli

1600 áru csoport, 9600 gyáros és nagykereskedő
24 országból. Ezenkívül rendelkezésre állnak a
külföldi vevőknek, a nagyszámúban, szakértelem-
mel szervezett exportházak, amelyeknek képví-
selői a szövetség iroda utján megtalálhatók.

Felvilágosítással szolgál a
LEIPZIGER MESSEAMT, LEIPZIG
vagy ennek tiszteltbeli képviselője:
KOVÁCS DEZSŐ
Moser és Wertheim cégben, Novisad, Miletićeva u. 36.
Telefon 20-41. Sürögnycim: Mosheim

Novisad
legnagyobb szenzációja!

az amerikai elektromos
AUTODROM

a Kraljica Marija boulevaron
Mindenki saját maga vezeti az autóját
Legeredetibb szórakozás fiataloknak és
öregeknek egyaránt
Megnyitás ma, július 20-án
Nyitva mindennap este 6-tól éjfélig

SELYMET

dús választékban jutányos áron 1771
kicsinyben is árusít

SATTLER JENŐ
kizárólagos selyemáruháza
NOVISAD, Jevrejska ulica 6.

Pékek és sütőmesterek figyelmébe ajánlom nagyon
olcsó elsőosztályú száraz
hasáb puhafát

Ölönként 370 din. és ÉGER JASZIKOVO 450 din. ab fatelepe
BAKNÁL az új vasuti alagút mellett jobbra, a
Weizkopf-féle vasöntődével szemben.
Házhoz szállítást is eszközünk. 2968

„LIM”

Első bádogos és vízvezeték szerelési szövetkezet
Vállalja az összes vízvezetési, csatornázási és központi fű-
tési munkálatokat. Elsőrendű kidolgozás, konkurencia nélküli
árak. Mindennemű javítást vállal, pontos és gyors elintézés mellett.
NOVISAD
Pašićeva ulica 31. Telefon 29-90 Futoski put 44.

A haladó gazda lapja

A MUNKA

Megjelenik hetenkint egyszer 20-24 oldal
terjedelemben.

Előfizetési díja egész évre 80 dinár.

Mutatványszámot
bárkinek küld a kiadóhivatal.

Subotica, Knjaza Mihajla ul. 2.

Szenzációs feltűnést keltett ugy országunkban, mint a külföldön legújabb gépünk a

PETKUS 8

óránkénti 400—500 kilogr. teljesítménnyel.

Ára csávázó készülék nélkül Din. 17.000 — csávázó készülékkel együtt Din. 21.000

Nagyobb teljesítmény, de változatlan árak:

Petkus 12

Csávázó készülék nélkül Dinár 25.000
Csávázó készülékkel együtt „ 30.000
Óránkénti teljesítmény 600-700 kg.

Petkus 24

Csávázó készülék nélkül Dinár 32.000
Csávázó készülékkel együtt „ 37.000
Óránkénti teljesítmény 1200-1400 kg.

IGEN KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK! LEGJOBB REFERENCIÁK!

Üzemben állandóan mutatja be a vezérképviselet:

Bárdos és Brachfeld, Noviszád

Telefon: 22-86.

Željeznička ul. 105-107.

Sürgönycim: BARDOSFELD.

ABBAZIA kávéház PALICS

Előrendő konyha, kitérő italok
Olcsó abonoma
Pontos és gyors kiszolgálás

Ritka alkalom!

Eladom a vasutállomással szem-
ben levő, öt szoba és mellékhely-
iségekből álló — 12 évig adó-
mentes — magas, új saroklaká-
samat, 235 öli udvarral és kert-
tel, mely alkalmas vendéglő és
iparvállalat céljaira. Érdeklődni
SOK ékszerésznél!
Stari Bečej 3017

Elsőrangú

férfi és női
tazonokat készített

TURI SÁNDOR

dívatyűző, Szubotica,
Trumbiteva utca 10.

SZABADOS műbútor

minőségben és ár-
ban egyedül álló
SUBOTICA
DANICSEV PUT 1.

OSNOVNAKORNIK
VELETRGOVINA RAKIJE, VINA I PIVA
FRANK PAJO
PÁLINKA, BOR ÉS SÖR NAGYKERESKEDÉSE

PEČIVA RAKIJE

PÁLINKA FŐZDE

Szabotica
BOSKOVAJERVA ULICA 33.

Háziasszony büszkesége!

Frank-tele világos és „Bock” barna sör!

A KELLEMES CSALÁDI ÉLETBEN
A LEGNAGYOBB ÖRÖMET OKOZZA A

RECORD-FAZÉK

mert a főzés vele ebben a tűrhetetlen hőségben is
kellemes, mivel minden étel percek alatt megfő.

NIŠEVIĆ SAVA, NOVI SAD

házi és konyha felszerelések speciális kereskedése

Kérjen prospektust!

2147

Kérjen prospektust!

Szállás

100 hold jó szántófölddel
és gazdasági épületekkel
több évre bérbeadó.
2523 Bővebbet
ZSIKICS DIMITRIJE
gazdálkodo
MARADIK, Srem

Molnár, Ács i Drugovi

ártézi kenes és jódos fürdő

vezetését átvettem, a mai
kor igényeinek és a hi-
gienia követelményeinek
teljesen megfelelőleg át-
alakítottam. A fürdő vize
törvényes, hites vegyszé-
r által van vegyelemezve.
gyógyítja a reuma,
ízületi, csász, csont- és
izombetegség, fica-
modás, csonttörések,
schrophulose, női baj-
jok, vérszegénység,
szem-, gyomor-, vesé-
és idegbajokban szer-
vedőket, akik lelkiismer-
etes kezelésben része-
sülnek

Iszappakolások . . . . . D. 20
Elsőrendű kén és sófürdők . . . 10
Rendkívül jó, tiszta ágyak . . . 10
Ebéd, személyenként 10

Pontos kiszolgálásért szavatol

Molnár Iván

Stari Bečej 3100

Táviratcim: Kupatilo. Telefon 19

Hatóságilag
engedélyezett

VÉGELADÁS

Raktáramon levő összes kézmű- és divatárut minden elfogadható árban kiárusítom

Miško Pančić, Szubotica, Karađorđev trg

5384